Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

5410900 – Ипакчилик ва тутчилик
бакалавриат таълим йўналишининг малака талаблари

Тошкент-2020 й.

ЎзР ОЎМТВ
Буйруқ № 418
14 08 2020

1. ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:

- Тошкент давлат аграр университети.
- “Ўзбекипаксаноат” уюшмаси.

2. ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, профессионал таълим йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашнинг 2020 йил «14» август даги 3 - сонли йиғилишида маъқулланган. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил «14» август даги 418 - сонли буйруғи билан тасдиқланган.

3. ЖОРИЙ ЭТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги.

Мазкур Малака талаби 410000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори, Ўзбекистон Республикаси Миллий малака рамкасига мувофиқ ишлаб чиқилган ва расмий меъёрий-услубий хужжат ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида Малака талабини расмий чоп этиш ҳуқуқи Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тегишлидир.

МУНДАРИЖА

Т/р		
1.	*5410900 – Ипакчилик ва тутчилик* бакалавриат таълим йўналишининг умумий таснифи	4
1.1.	Қўлланиш соҳаси	4
1.1.1	*5410900 – Ипакчилик ва тутчилик* таълим йўналиши Малака талабининг қўлланилиши..	4
1.1.2	Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари	4
1.2	*5410900 – Ипакчилик ва тутчилик* таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг таснифи…………..	4
1.2.1.	*5410900 – Ипакчилик ва тутчилик* таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари...........................	4
1.2.2.	*5410900 – Ипакчилик ва тутчилик* таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг объектлари....................	5
1.2.3.	*5410900 – Ипакчилик ва тутчилик таълим* йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари............	5
1.2.4.	*5410900 – Ипакчилик ва тутчилик таълим* йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий вазифалари...........................	6
2.	*5410900 – Ипакчилик ва тутчилик* таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар..	8
2.1	Умумий компетенциялар..	8
2.2	Касбий компетенциялар..	8
3.	*5410900 – Ипакчилик ва тутчилик* бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар	9
3.1.	*5410900 – Ипакчилик ва тутчилик* бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурларига қўйиладиган умумий талаблар...	9
	Ўқув режа фанлари блоклари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар	9
3.2.	*5410900 – Ипакчилик ва тутчилик* бакалавриат таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми	9
	Библиографик маълумотлар...	10

1. *5410900 – Ипакчилик ва тутчилик* бакалавриат таълим йўналишининг умумий таснифи

5410900 – Ипакчилик ва тутчилик таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрлаш кундузги, кечки ва сиртқи таълим шаклларида амалга оширилади. Барча таълим шакллари бўйича ўқитиш кредит-модуль тизими асосида ташкил қилинади. Кундузги таълимда бакалавриат дастурининг меъёрий муддати 4 йил.

1.1. Қўлланиш соҳаси.

1.1.1. *5410900 – Ипакчилик ва тутчилик* таълим йўналиши Малака талабининг қўлланилиши.

Малака талаби ***5410900 – Ипакчилик ва тутчилик*** таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрловчи барча олий таълим ташкилотлари учун талаблар мажмуини ифодалайди.

1.1.2. Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари:

- мазкур таълим йўналиш бўйича малака талаблари, ўқув режа ва фан дастурларини ишлаб чиқиш ва янгилаш, улар асосида ўқув жараёнини самарали амалга ошириш учун масъул ҳамда ўз ваколат доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим ташкилотининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўқув бўлими бошлиғи, деканлар ва кафедра мудирлари) ва профессор-ўқитувчилари;
- таълим йўналишининг ўқув режаси ва фан дастурларини ўзлаштирувчи олий таълим ташкилотининг талабалари;
- бакалавриат битирувчиларининг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи Давлат аттестация комиссиялари;
- таълимни бошқариш бўйича ваколатли давлат органлари;
- олий таълим ташкилотларини молиялаштиришни таъминловчи органлар;
- олий таълим тизимини аккредитация ва сифатини назорат қилувчи ваколатли давлат органлари;
- кадрлар буюртмачилари ва иш берувчи ташкилот ва корхоналар;
- олий таълим ташкилотларига ўқишга кираётган абитуриентлар, уларнинг ота-оналари ва бошқа манфаатдор шахслар.

1.2. *5410900 – Ипакчилик ва тутчилик* таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг таснифи

1.2.1. *5410900 – Ипакчилик ва тутчилик* таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари:

5410900 – *Ипакчилик ва тутчилик* бакалавриат таьлим йўналиши

- фан ва қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш соҳаси йўналиши бўлиб, ер, сув, энергетик ва моддий-техника ресурсларидан самарали фойдаланишни ошириш мақсадида пилла ва пилла хом ашёси махсулотларини ишлаб

чиқариш ва қайта ишлаш саноати учун хом- ашё тайёрлаш; ипакчилик, тутчилик ва пилла ишлаб чиқариш жараёнларини оптималлаштириш;

тут ипак қуртини жонлантириш боқиш ва пилла ҳосилдорлиги ҳамда сифатини оширишда , касбий фаолиятнинг техник воситалардан оқилона фойдаланишни усул ва замонавий концепциялари асосида ишлаб чиқиш ва амалга ошириш билан боғлиқ комплекс масалалар мажмуасини қамраб олади.

1.2.2. *5410900 – Ипакчилик ва тутчилик* таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг объектлари:

- ер, сув, энергетик ва моддий – техника ресурслари, тут барги ва ипак қурти пилласидаги кимёвий ва биологик жараёнлар, ипак қурти уруғини тайёрлаш, жонлантириш, ипак қурти боқиш агротехникаси, пилла етиштириш ва озиқа базасини яратиш;

- техник асбоб ускуналари;

- қишлоқ хўжалиги техникалари ;

- агротехник тадбирлар;

-қишлоқ хўжалик тизимидаги ипакчилик ва тутчиликда ишлаб чиқариш жараёнлари;

-ипакчиликка ихтисослашган корхоналар ва ташкилотларнинг бошқарув тизимлари.

- *ташкилот ва корхоналарда замонавий бошқарув тизимини ташкил этиш, ташкилий тузилмаларни оптималлаштириш, бошқарув самарадорлигини ошириш, меҳнатни рағбатлантириш жараёнлари;*

Йўналиш бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда бакалаврларнинг касбий фаолият объектларида қўшимча ва ўзгаришлар бўлиши мумкин. Бўлиши мумкин бўлган қўшимча ва ўзгаришларни муайян таълим йўналишларининг малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқишда ҳисобга олиниши назарда тутилади ва қуйидагиларни қамраб олади.

1.2.3. *5410900 – Ипакчилик ва тутчилик* таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари

- илмий – тадқиқот фаолияти;
- ишлаб чиқариш-технологик фаолияти;
- лойиҳавий-хариталаш ва ерларни баҳолаш фаолияти;
- агрокимёвий сервис хизмати фаолияти;
- ташкилий-бошқариш фаолияти кабиларни ўз ичига олади.

1.2.4. ***5410900 – Ипакчилик ва тутчилик*** **таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий вазифалари.**

*5410900 – Ипакчилик ва тутчилик т*аълим йўналиши бўйича Миллий малака рамкасининг 6-малака даражаси ҳамда бакалавр касбий фаолиятларининг соҳалари, объектлари ва турларига мувофиқ бакалавриат битирувчиси қуйидаги касбий вазифаларни бажаришга қодир бўлиши лозим:

Илмий тадқиқот фаолиятида*:*

-ипакчиликда олиб бориладиган илмий ишларда қатнишишлари шарт ;

-ипакчиликда тажриба вариантларида ва қайтарилишларни жойлаштириш тадқиқотларни олиб бориш, кузатувлар ўтказиш;

- илмий иш ҳисоботи учун маълумотлар тайёрлаш ;

-республика ва хорижда чоп этилган ипакчилик ва тутчиликка оид илмий-техник ахборотлар манбаларини ўрганиш;

-берилган мавзу бўйича ахборотларни тўплаш, ишлов бериш, таҳлил қилиш ва тизимлаштириш ***қобилиятларига эга бўлиши керак.***

- ўтказилаётган тадқиқотлар мавзуси бўйича илмий обзорларни ишлаб чиқиш, рефератлар ва библиографияларни тузиш;

- илмий семинарлар, симпозиумлар ва илмий-амалий конференциялар ишида иштирок этиш;

- илмий-ишлаб чиқариш матбуотларига мақолаларни тайёрлаш;

- инновацион кўргазма ярмаркаларида илмий изланишлар натижаларини намоиш этишда қатнашиш.

Ишлаб чиқариш-технологик фаолиятда:

-фойдаланилган майдонда ниҳол ва кучатларни етиштириш **;**

-пайванд қилиш ва кучатларга шакл бериш**;**

-ипакчилик ва тутчиликда фойдали ишни ташкил қилиш ;

-агротехника қоидаларига риоя қилиб ипакчилик ва тутчиликда барг ва пилла ҳосилини йиғиш ва иш сифатини назорат қилиш;

- ипакчиликда замонавий ахборот технологиялари, компьютер техникалари ва коммуникацион воситаларни амалиётда кенг қўллаш;

- илғор технологик жараёнларни қўллаш;

- илмий асосланган тизимларни қўллаш ва тавсия қилиш;

- ипакчиликда янги самарали технологияларни ишлаб чиқиш ва оқилона фойдаланиш;

- табиий ресурсларни муҳофаза қилиш ва ҳаёт фаолияти хафсизлиги қоидаларига риоя қилиш.

Лойиҳавий-технологик фаолиятда:

-озуқа берувчи тутзорлар майдони ва интенсив тутзор ҳамда тут дарахтлари плантацияси лойиҳасини тайёрлаш;

-ниҳол ва кўчатларни агротехникаси ва технологик харитасини ишлаб чиқиш ;

-ипакчилик ва тутчилик агротехникасини технологик қисмини ишлаб чиқиш махсулотлар сифатини баҳолашда ихтисосликдан келиб чиқан ҳолда чет эл ва ватанимизда қўлланиладиган усулларни амалда қўллай олиш;

-лойиҳалаштиришда замонавий коммуникацион, информатика ва компьютер технологияларидан фойдаланиш;

Сервис хизмат кўрсатишда:

-хизмат кўрсатиш соҳаси меьёрий- ҳуқуқий ҳужжатларидан фойдалана олиш;

-ипакчилик ва тутчилик соҳасида сервис хизмати кўрсата олиш ***қобилиятларига эга бўлиши керак.***

-Ипакчилик ва тутчилик бўйича маслаҳатлар бериш.

1.2.5. Таълимни давом эттириш имкониятлари

5410900 – Ипакчилик ва тутчилик таълим йўналиши бўйича бакалавр касбий тайёргарликдан кейин.

- магистратура мутахассислиги бўйича икки йилдан кам бўлмаган муддатда ўқишни қуйидаги мутахассисликларда давом эттириши мумкин:

5А410901 – Ипакчилик

5А410902 Тутчилик

Шунингдек, ўрнатилган тартибда мустақил тадқиқотчилик асосида илмий-тадқиқот ишларини олиб бориши мумкин.

2. *5410900 – Ипакчилик ва тутчилик* таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар

2.1. Умумий компетенциялар:

- давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиши, ижтимоий-иқтисодий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қила олиш;
- хорижий тиллардан бирида касбий фаолиятига оид ҳужжатлар ва ишлар моҳиятини тушуниши, табиий илмий фанлар бўйича касбий фаолияти доирасида зарурий билимларга эга бўлиши ҳамда улардан замонавий илмий асосда касб фаолиятида фойдалана билиш;
- ахборот технологияларини касбий фаолиятида қўллай билиши, ахборотларни йиғиш, сақлаш, қайта ишлаш ва улардан фойдаланиш усулларини эгаллаган бўлиши, фаолиятида мустақил асосланган қарорлар қабул қила олиш;
- янги билимларни мустақил эгаллай билиши, ўз устида ишлаши ва меҳнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиш;
- соғлом турмуш тарзи ва унга амал қилиш зарурияти тўғрисида тассаввурга эга бўлиш.

2.2. Касбий компетенциялар:

- Ипакчилик ва тутчилик соҳасига тегишли технология ва техник воситалардан фойдаланиш самарадорлиги кўрсаткичларини ҳисобга олиш ва баҳолаш;
- ишлаб чиқариш жараёнларини амалга ошириш учун зарур бўлган моддий ва меҳнат ресурсларини режалаштириш;
- ишлаб чиқариш жараёнини бошқариш;
- бошқарув қарорни қабул қилиш;
- замонавий ахборот технологиялари тизимларидан фойдаланишни ҳисобга олған ҳолда ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш усуллари ва механизмларини ишлаб чиқиш;
- атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва ҳаёт фаолияти хавфсизлиги, техника хавфсизлиги талаблари асосида Ипакчилик ва тутчиликда ишлаб чиқариш жараёнлари мониторингини амалга ошириш;
- касбий муаммолар ечимини топиш;
- ижрочи жамоа ишини ташкил қилиш;
- фикрлар хилма-хиллиги шароитида бошқарув қарорини қабул қилиш;
- бирламчи ишлаб чиқариш бўғини ишини ташкил қила олиш ва бошқариш;
- бажараётган фаолияти бўйича иш режасини тузиш, бажариш ва назорат қилиш ҳамда иш натижаларини баҳолаш ***қобилиятларига эга бўлиши керак.***

2.3. Касбий квалификациялар:

Инкубист-лаборант, лаборант, инкубатория мудири, қишлоқ хўжалик мудири, қишлоқ хўжалиги бўйича бўлим мутахассиси, маъсулияти чекланган жамият раиси, пиллахона мудири, лаборатория мудири, пилла қабул қилувчи тарозибон, ҳудуд агрономи, тутчилик аграноми, тутчилик бригадири, бош агроном, пиллани чувишга тайёрловчи, пиллани бўктирувчи, хом ипакка ишлов берувчи квалификацияларига эга бўлиш мумкин.

3. *5410900 – Ипакчилик ва тутчилик* бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

3.1. 5410900 – Ипакчилик ва тутчилик **бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурларига қўйиладиган умумий талаблар**

Бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурлари таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи ҳамда касбий компетенцияларига қўйиладиган талабларга мувофиқ, талабалар мажбурий ва танлов фанларини ўзлаштириши, амалиётларни ўтиши ва натижада касбий фаолиятида зарур билим, кўникма ва малака компетенцияларини эгаллашини таъминловчи мазмунда ишлаб чиқилади.

Ўқув режаси кредит-модуль тизими асосида шакллантирилади. Бунда ўқув жараёни графиги, ҳафталар кесимида ўқиш вақти, аттестациялар, амалиётлар, татиллар, семестрлар бўйича ўтиладиган “Табиий-илмий ва гуманитар фанлар”, “Умумкасбий фанлар”, “Махсус фанлар”, машгулотлар турлари, ажратилган соатлар, кредитлар, фанлар коди, Давлат аттестацияси ва бошқалар кўрсатилади.

Ўқув режаларга киритиладиган мажбурий ва танлов фанлар турдош олий таълим муассасалар билан ҳамкорликда таянч олий таълим муассасалари томонидан белгиланади.

3.2. *5410900 – Ипакчилик ва тутчилик* **бакалавриат таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми**

Барча турдаги аудитория ва аудиториядан ташқари ўқув ишларини ўз ичига олган ўқув юкламасининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 54 соат қилиб белгиланади. Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда (кундузги) ўқиш шакли учун аудитория машғулотларининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 30 соатгача қилиб белгиланиши мумкин.

Ўқишнинг норматив муддати тўрт йил бўлгани ҳолда ўқув жараёни 204 ҳафта давом этиши зарур.

Ўқув даврининг умумий ҳажми қуйидагича тақсимланади:

Ўқув даврлари	**Кундузги таълим шакли учун***	**Кечки таълим шакли учун***	**Сиртқи шакли таълим учун***
Назарий ва амалий таълим*	40-60%	40-60%	40-60%
Шу жумладан, мустақил таълим	-	15-35%	25-45%
Аттестация	6-8%	6-8%	6-8%
Таътил	10-30%	10-30%	10-30%
Малакавий амалиёт	15-30%	15-30%	15-30%
Битирув малакавий иши	2-3%	2-10%	2-10%

Библиографик маълумотлар

УДК 002: 651. 1/7 Гуруҳ Т 55

ОКС 01.040.01

Таянч сўзлар:
Ипакчилик, уругчилик , тутчилик, ипак қурти зот дурагайлари, пилла етиштириш, дастлабки ишлов бериш, ипак қурти касалликлари, касбий фаолият тури, таълим йўналиши, касбий фаолият объекти, касбий фаолият соҳаси,ўқув режа, бакалавр ўқув режаси, лойиҳа-технологик, илмий-изланиш, биотехнология,сервис хизмати, технологик ишлаб чиқариш, ташкилий-бошқарув, малака амалиёти, битирув малакавий иш, давлат атестацияси, мустақил таълим, ўқув фанлари блоки, мундарижа, олий таълим муассасаси, таълим жараёни, ишлаб чиқариш.

5410900-Ипакчилик ва тутчилик бакалавриат таълим йўналиши бўйича таълим дастури ўқув режасининг тузилиши

Т/р	Фаннинг малакавий коди	Ўқув фанлари, блоклар ва фаолият турларининг номлари	Талабанинг ўқув юклама-си, соатларда. Умумий юкла-ма ҳажми	
			соат	%
1		2	3	4
1.00		**Табиий-илмий ва гуманитар фанлар**	**1770**	**27,1**
1.01	МТМ1104	Математика	120	
1.02	ФМ1104	Физика	120	
1.03	КМ1106	Кимё	180	
1.04	БМ2204	Биология	120	
1.05	БЎФМ 1210	Ботаника ва ўсимликлар физиологияси	300	
1.06	ЎТМ1104	Ўзбекистоннинг энг янги тарихи	120	
1.07	ФМ3106	Фалсафа	180	
1.08	ЎТМ1106	Ўзбек (рус) тили	180	
1.09	ХТМ1108	Хорижий тил	240	
1.10	ЎҚМ1103	Ўзбек тилини сохада қўлланилиши	90	
1.11	ЖТМ1104	Жисмоний тарбия ва спорт	120	
2.00		**Умумкасбий фанлар**	**2670**	**40,8**
2.01	ҚХМАМ 1207	Қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш ва авто-матлаштириш	210	
2.02	ҚХАКТМ 1206	Қишлоқ хўжалигида ахборот-коммуникацион технология-лар	180	
2.03	ЭАМММ 2207	Экология ва атроф муҳит муҳофазаси	210	
2.04	ТУПА2309	Тупроқшунослик ва агрокимё	270	
2.05	ДММ2308	Деҳқончилик ва мелиорацproperly	240	
2.06	ЧМ2304	Чорвачилик	120	
2.07	ЎШМ3304	Ўсимликшунослик	120	
2.08	ЗОЛМ2306	Зоология	180	
2.09	ЎХҚМ3304	Ўсимликларни ҳимоя қилиш	120	
2.10	ФИТМ3304	Фитопатология	120	
2.11	МСМ3308	Мевачилик ва сабзавотчилик	240	

2.12	ҚМСҚИТМ 4308	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини саклаш ва қайта ишлаш технологияси	240	
2.13	АБТЭБМ 3204	Агробизнесни ташкил этиш ва бошқариш	120	
2.14	БҲСТМ3204	Бухгалтерия ҳисоби ва соликқа тортиш	120	
2.15	ҲФХМ2204	Ҳаёт фаолияти хавфсизлиги	120	
	ТФЕ2202	*Танлов фанлари*	*60*	
3.00		**Ихтисослик фанлари**	**1830**	**28,0**
3.01	ТИҚБМ 2408	Тут ипак қурти биологияси	240	
3.02	ТИҚЭМБМ 3404	Тут ипак қурти эмбриологияси	120	
3.03	ТИҚБТМ 3404	Тут ипак қурти биотехнологияси	120	
3.04	ТБТ 4404	Тутчиликда биотехнология	120	
3.05	ТИҚЭКБАГ ТМ3406	Тут ипак қурти экологияси ва боқиш агротехникаси	180	
3.06	ТУТМ3404	Тутчилик	120	
3.07	ПТДИБМ 4406	Пиллаларни тайёрлаш ва дастлабки ишлов бериш	180	
3.08	ТИҚУМ 4406	Тут ипак қурти уруғчилиги	180	
3.09	ТИҚСЕЛМ 4404	Тут ипак қурти селекцияси	120	
3.10	ТДКЗМ 4407	Тут дарахти касалликлари ва зараркунандалари	210	
3.11	ТИҚКЗМ 4404	Тут ипак қурти касалликлари ва зараркунандалари	120	
	ТФЕ4304	*Танлов фанлари*	120	
4.00	**ҚФЕ4409**	**Қўшимча фанлар**	**270**	**4,1**
		ЖАМИ	**6540**	**100**
	МАЛАММ 1422	Малакавий амалиёт	660	
		Якуний давлат аттестацияси		
		Аттестациялар		
		ЖАМИ	**660**	
		ҲАММАСИ	**7200**	

Ўқув ишлар бўйича проректор **С.Я.Исламов**

Ишлаб чиқувчилар ва келишилган асосий кадрлар истеъмолчилари

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН:

Тошкент давлат аграр университети

Ректор____________**Б.А.Сулаймонов**

2020_ йил «_20__» ___июль_____

М.Ў.

КЕЛИШИЛГАН:

Олий таълимни ривожлантириш тадқиқотлари ва илғор технологияларни тадбиқ этиш марказ

Директори____________**З. Хакимов**

202_0 йил «_20__» __июнь___

М.Ў.

Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ўқув юртлари ва малака ошириш бўлими

Бошлиғи_____________**Ш.Жоникулов**

202_0 йил «_30__» __июнь__

М.Ў.

Ипакчилик илмий тадқиқот институтини

Директори____________**Ш.А.Абдулазизов**

202_0 йил «_30__» __июнь___

М.Ў.

“Ўзбекипаксаноат” уюшмаси кадрлар, ўқув юртлари ва илмий муассасалар билан ишлаш бошқармаси

Бошлиғи ____________

И.Султонова

202_0 йил «_30__» __июнь__

М.Ў.

5410900-Ипакчилик ва тутчилик бакалавриат таълим йўналиши бўйича малака талаблари ва ўқув режасини ишлаб чиқарувчи

Ишчи гуруҳ таркиби

т/р	Ишчи гуруҳ раиси ва аъзоларининг Ф.И.Ш.	Лавозими, илмий даражаси ва унвони, иш жойи	Имзо
Раис:			
1	Н.О.Ражабов	Ипакчилик ва тутчилик факультети декани; доцент	
Аъзолари:			
2	У.Т.Даниёров	Ипакчилик ва тутчилик факультети ЎУК ишчи гуруҳ раиси ўринбосари, профессор	
3	Ч.И.Беккамов	Ипакчилик ва тутчилик кафедраси мудири; доцент, қишлоқ хўжалиги фанлари номзоди	
4	Ш.Р.Умаров	Ипакчилик ва тутчилик кафедраси профессори	
5	В.Рахмонбердиев	Ипакчилик ва тутчилик кафедраси доценти	
6	Ё.Я.Мирзаева	Ипакчилик ва тутчилик кафедраси катта ўқитувчиси	

Ўқув ишлари бўйича проректор **С.Я.Исламов**

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги
Бакалавриат таълим йўналишлари (магистратура мутахассисликлари) учун янгидан яратиладигаи малака талабларига киритилидагаи кадрлар истеъмолчилариинг таълим йўналиши (магистратура мутахассисликлари) битирувчилари касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талабалари (касбий компетентлик талаблари)

№	Вазирлик (идора)нинг ташкилот (корхона)лари учун кадр тайёрланаётган бакалавриат таълим йўналиши (магистратура мутахассисликлари)		Вазирлик (идора)нинг таълим йўналишлари (магистратура мутахассисликлари) битирувчилари касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талаблари (касбий компетентлик талаблари)
	шифри	номи	
1	5410900	Ипакчилик ва Тутчилик	**Битирувчи қуйидаги касбий компетенция ва қобилиятларга эга бўлиши керак:** - ипакчилик тармоқларида касбий билимларни амалда қўллаш; - индивидуал ва гуруҳларда ишлашда қарорларни қабул қилиш; - фан ва техниканинг замонавий ривожаланиши шароитларида янги билимларни тезкор англаш; - тут ипак қуртини уруғини тайёрлашни технологик харитасининг агротехник режасини тузиш; - тут ипак қуртини боқиш ва пилла етиштириш учун талаб этиладиган ишчи кучи, механизмлар, асбоб-ускуналар, жиҳозлар, озиқланиш майдони ва тут барги сарфининг миқдорини ҳисоблай олиши; - тут ниҳоли ва кўчатларини экиш ҳамда жойлаштириш учун ер майдонини тақсимлашни билиши; - тут кўчатзорларида алмашлаб экиш схемасини ишлаб чиқиш; - тут ипак қуртини ҳосилдорлиги юқори бўлган зот ва дурагайларни аниқлаш ва сермаҳсул қурт дурагайларини боқиш; - тутни кўпайтириш технологиясини қўллай олишни, пайвандлаш орқали

			кўпайтиришни, интенсив тутзорларни ташкил қилиш ва ўстиришни билиши; - куртак ва бошқа тур пайвандтагларни тайёрлаш, сақлаш ва фойдаланишни билиши; - тут кўчатлари экилгандан кейин тўлиқ тутиб олиши таъминланадиган илдиз тизимини сақлашни ва ўстиришнинг илғор усулларини қўллаш; - тут ниҳоллари ва кўчатлари ўстирилаётган жойларда ёруғлик, ҳарорат, сув ва озуқа моддаларини оптималлаштириш; - полиэтиленли ва вақтинча ҳимояланган ерларда тут қаламчасидан кўчат етиштиришни ўрганиш; - ҳосил бермайдиган катта ёшли тут дарахтлари ва ҳосил берадиган якка қатор тутлар тутзорларда тупроққа ишлов бериш, суғориш, ўғитларни бериш, парваришлаш ва бошқа агротехник чора-тадбирларни бажара олиши; - уруғ олиш учун она тутзорлар майдонларида опрабация ўтказиш, инвентаризация қилиш, мева ва уруғларни етиштиришни ҳамда тайёрлашни билиш; - тут ниҳоли ва кўчатларини етиштиришда инсон томонидан бевосита механизациялашган техника воситалари ёрдамида бажариладиган ишларни сифатини назорат қилиш; - илмий изланишлар ва уларни натижаларини ишлаб чиқишга мустақил тадбиқ қила олиш; - ипакчиликда ва тутчиликда агротехнологияларини такомиллаштириш бўйича инновацион ишланмалар, лойиҳаларни амалга ошириш ва маълумотларни излаб топиш; - меҳнат жамоасини бошқаришда меҳнатни илмий асосда ташкил этиш ва замонавий бошқарув усулларини қўллай билиши; - ипакчилик ва тучилик агротехнологиялари бўйича илмий ғояларни тезда ўзлаштириш, танқидий баҳо бериш, уни ишлаб чиқаришга тадбиқ этиш йўлларини аниқлаш; - атроф-муҳитни муҳофаза қилиш, меҳнат фаолияти хавфсизлигини таъминлаш,

			жароҳатланиш ва касбий касалликлар олдини олиш бўйича чора-тадбирларни амалга оширишни билиши; - иш сифати учун маъсулиятни ҳис қилиш, ўз билимлари ва маҳоратларидан сифатни бошқариш бўйича фойдалана олиши; - инновацион ва интеллектуал ғоялардан фойдаланишга тайёр бўлиш;
2	**5 А 410901**	**Ипакчилик**	Таълим йўналиши бўйича бакалаврлар ўзлаштириши шарт бўлган барча талабларни мутахассислиги бўйича магистрлар ҳам юқори даражада билиши керак. Бундан ташқари магистрлар: - тут ипак қурти уруғи, қурти, ғумбаги, капалаги, пилласи, билан турли хил усуллардаги тажрибаларни ўтказиш; - илмий ҳамда илмий-техник адабиётларни ўрганиш, диссертациялар билан танишиш, тизимли мустақил таҳлил тайёрлаш ва тадқиқот мавзуларига хулосалар бера олиши; - илмий тадқиқот натижаларини умумлаштириш, замонавий ахборот коммуникацион технологияларини қўллаган ҳолда илмий нашрларни тайёрлаш; - замонавий педагогик ва ахборот коммуникацион технологиялар, ўқув тарбиявий фаолиятнинг интерактив методларини қўллаган ҳолда педагогик фаолиятни олиб бориш; - махсус фанлар ўқитиш методикасидан фойдаланиш ва уларни такомиллаштириш; - ипакчилик фанлари бўйича маъруза, амалий ва лаборатория машғулотларини олиб бориш, танишув, ўқув ва ишлаб чиқариш амалиётларига раҳбарлик қилиш; - ўқув-услубий кўрсатмалар, маъруза матнлари, амалиёт ва лаборатория машғулотларидан қўлланмалар, ўқув адабиётлари, қўлланмалар, тарқатма материаллар, фаннинг ўқув ва ишчи дастурларини, календар режа, талабалар билимини ўзлаштириш рейтинг назорати жадвалини тузиш ва бошқа ўқув-услубий ҳужжатларни тайёрлаш; - талабалар билимини назорат қилишда рейтинг тизими Низомидан тўғри фойда-

			ланиш; - мутахассилик фаолиятини кучайтириш ва бошқа турдош касбларга самарали мослаша олиши керак.
3	**5 А 410902**	**Тутчилик**	Таълим йўналиши бўйича бакалаврлар ўзлаштириши шарт бўлган барча талабларни мутахассислиги бўйича магистрлар ҳам юқори даражада билиши керак. Бундан ташқари магистрлар: - тут ниҳоли ва кўчатларига ҳамда озуқа тутзорларига ишлов бериш технологиясини, парваришлашни, ҳосилни йиғиш, ҳосилдорликни ошириш ва маҳсулот сифатини яхшилаш билан боғлиқ масалаларни юқори малакага таянган ҳолда ҳал қилиш; - тут уруғи, ниҳоли, тут кўчатлари ва дарахтлари билан турли хил усуллардаги тажрибаларни ўтказиш; - илмий ҳамда илмий-техник адабиётларни ўрганиш, диссертациялар билан танишиш, тизимли мустақил таҳлил тайёрлаш ва тадқиқот мавзуларига хулосалар бера олиши; - илмий тадқиқот натижаларини умумлаштириш, замонавий ахборот коммуникацион технологияларини қўллаган ҳолда илмий нашрларни тайёрлаш; - замонавий педагогик ва ахборот коммуникацион технологиялар, ўқув тарбиявий фаолиятнинг интерактив методларини қўллаган ҳолда педагогик фаолиятни олиб бориш; - махсус фанлар ўқитиш методикасидан фойдаланиш ва уларни такомиллаштириш; - тутчилик фанлари бўйича маъруза, амалий ва лаборатория машғулотларини олиб бориш, танишув, ўқув ва ишлаб чиқариш амалиётларига раҳбарлик қилиш; - ўқув-услубий кўрсатмалар, маъруза матнлари, амалиёт ва лаборатория

			машғулотларидан қўлланмалар, ўқув адабиётлари, қўлланмалар, тарқатма материаллар, фаннинг ўқув ва ишчи дастурларини, календар режа, талабалар билимини ўзлаштириш рейтинг назорати жадвалини тузиш ва бошқа ўқув-услубий ҳужжатларни тайёрлаш; - талабалар билимини назорат қилишда рейтинг тизими Низомидан тўғри фойдаланиш; - мутахассилик фаолиятини кучайтириш ва бошқа турдош касбларга самарали мослаша олиши керак.

“Ўзбекипаксаноат” уюшмаси кадрлар, ўқув юртлари ва илмий муассасалар билан ишлаш бошқармаси бошлиғи **И.Султонова**

Кадрлар буютмачилари ҚХВ Инновацион технологияларни Жорий этиш ва таълим бошқармаси бошлиқ ўринбосари **Ш.Жоникулов**

Ипакчилик илмий тадқиқот институтини директори **Ш.А.Абдулазизов**

Қишлоқ хўжалиги вазирлиги Пиллачиликни ривожлантириш Бошқармаси бошлиғи **Қ.Қ .Явқоштиев**

Тошкент давлат аграр университети томонидан 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқиш бўйича турдош олий таълим муассасалари билан

КЕЛИШУВ БАЁННОМАСИ

Қибрай тумани **"30" июль 2020 йил**

Қатнашдилар: Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги олий таълим муассасалари фаолиятини мувофиқлаштириш бош бошқармаси бошлиғи - А.Холиков, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ўқув юртлари ва малака ошириш бўлими бошлиғи – Ш.Жоникулов, Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Ўсимликлар карантини Давлат инспекцияси бошлиғи ўринбосари - Б.Муродов, Ўзбекистон фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари Кенгаши раиси - А.Хаитов, Ўзбекистон Республикаси ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси раиси ўринбосари М.Рузметов, Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси раиси - Н.Бакиров, Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси раиси – Ш.Абдураззақов, Лимон етиштирувчилар ва экспорт қилувчилар уюшмаси раиси – Н.Фахрутдинов, "Ўзбекипаксаноат" уюшмаси кадрлар, ўқув юртлари ва илмий муассасалари билан ишлаш бошқармаси бошлиғи – И.Султонова, "Ўзбекбалиқсаноат" уюшмаси бошқарув раисининг биринчи ўринбосари - Р.Курбонов, Ўзбекистон бухгалтерлар ва аудиторлар миллий ассоциацияси Кенгаш раиси-М.Тулаходжаева, Боғдорчилик ва иссиқхона хўжалигини ривожлантириш агентлиги директори - Н.Э.Нажимов, "Ўзагрокимёҳимоя" АЖ раиси ўринбосари - Р.Очилов, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги Уруғчиликни ривожлантириш маркази директори – Ш.Номозов, "Ғалла-Алтег" АЖ ишлаб чиқариш корхонаси директори – Қ.Қувватов, ЎзРФА Микробиология институти директори-Қ.Давронов, ЎзРФА Генетика ва ўсимликлар экспериментал биалогияси илмий-тадқиқот институти директори-А.Наримонов, Ўсимликларни ҳимоя қилиш илмий-тадқиқот институти директори – К.Маматов, Ўрмон хўжалиги илмий тадқиқот институти директори - А.Хамзаев, Академик М.Мирзаев номидаги "Боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий тадқиқот институти" бош директори - Ю.Саимназаров, Ўсимликлар генетик ресурслари илмий тадқиқот институти директори - А.Аманов, "Сабзавот-полиз экинлари ва картошкачилик" илмий тадқиқот институти директори - Р.Низомов, Қишлоқ хўжалиги ва озиқ-овқат соҳаси иқтисодиёти илмий тадқиқот институти директори-Б.Султонов, Атроф-муҳит ва табиатни муҳофаза қилиш технологиялари илмий тадқиқот институти директори-С.Бўриев, Стандартлаштириш, сертификатлаштириш ва техник жиҳатдан тартибга солиш илмий тадқиқот институти директори-А.Хамдамов, Чорвачилик ва паррандачилик илмий тадқиқот институти директори-А.Нурматов, Қишлоқ хўжалигини механизациялаш илмий-тадқиқот институтини директори-А.Ражабов, Тошкент давлат аграр университети ректори-Б.Сулаймонов, Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти ректори-Ў.Умурзаков, Самарқанд ветеринария медецинаси инситути ректори-Х.Юнусов, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти ректори-К.Комилов, Тошкент давлат аграр университети ўқув ишлари бўйича проректори - С.Исламов, ТДАУ Нукус филиали директори-Е.Торениязов, ТДАУ Термиз филиали директори-А.Жўраев, ТошДАУ ўқув-услубий бошқармаси бошлиғи-М.Атабаев, таянч ва турдош олий таълим муассасаларининг факультет деканлари, кафедра мудирлари ва етакчи профессор-ўқитувчилари ва таклиф этилганлар

КУН ТАРТИБИ

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида" 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, "2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини

ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартдаги ПФ-5953-сонли Фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўқув йилидан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйруғида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида турдош олий таълим муассасалари ҳамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, идоралар ва бошқа корхоналар мутахассислари иштирокида 2020/2021 ўқув йилидан бошлаб кредит-модуль тизими асосида таълим жараёнини ташкил этилишини инобатга олиб 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, **25 та** бакалавриат таълим йўналишлари ва **33 та** магистратура мутахассисликлари бўйича хорижий тажрибалар асосида тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларини муҳокамаси.

Сўзга чиқди: А.Холиков – Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартдаги ПФ-5953-сонли фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўқув йилдан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйруғида белгиланган вазифаларни **ижросини таъминлаш мақсадида** Тошкент давлат аграр университетида ташкил этилган ижодий ишчи гуруҳлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, **25 та** бакалавриат таълим йўналишлари, **33 та** магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, шунингдек, асосий кадрлар истеъмолчилари ҳисобланган вазирлик, идора, ташкилот ва корхонларнинг олий ва ўрта махсус малакали кадрлар билан таъминланганлик даражаси, кадрлар тайёрлаш ва уларга бўлган реал эҳтиёжларни аниқлаш, уларнинг касбий малака ва кўникмаларига қўйиладиган талаблар, ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш дастурларида белгиланган вазифалар, қишлоқ хўжалиги соҳасида амалга оширилаётган ишлар тўғрисида ҳисоботлари ва таклифлари асосида хорижий тажрибаларни инобатга олган ҳолда ишлаб чиқилган.

Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари турдош олий таълим муассасалари (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти, Самарқанд ветеринария медицинаси институти, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти, Ўзбекистон миллий университети, Тошкент давлат аграр университетининг Нукус, Термиз филиаллари, ГулДУ, БухДУ, ҚарДУ, ФарДУ, УрДУ, НамДУ, СамДУ) ҳамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, идора ва корхоналарнинг малакали мутахассислари иштирокида муҳокамадан ўтказилиб, келишилган ҳамда Қишлоқ хўжалиги илмий ишлаб чиқариш маркази тизимидаги илмий-тадқиқот институтларининг етакчи мутахассис-олимлари томонидан тақриздан ўтказилган.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги

343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон қарорига асосан тузилган ишчи гуруҳлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахасисликлари Классификатори”га мувофиқ Қишлоқ ва сув хўжалиги билим соҳасининг тегишли бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талабларини ишлаб чиқилганлиги ҳақида ахборот берди, уларни муҳокама қилиш ҳамда ушбу янгидан яратилган малака талаблари ва ўқув режалари ҳақида йиғилиш қатнашчиларидан фикр-мулоҳаза ва таклифлар билдиришларини сўради.

Эшитилди: ТДАУ ректори Б.А.Сулаймонов – Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарорида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида асосий кадрлар истеъмолчилари ҳисобланган вазирликлар, идоралар, ташкилотлар ва корхоналарнинг таклифлари асосида **25 та** бакалавриат таълим йўналишлари ҳамда **33 та** магистратура мутахассисликлари бўйича 2020/2021 ўқув йилидан бошлаб таълимнинг кредит-модуль тизимида тайёрлаш йўлга қўйилади. Бунда, таълимнинг кредит тизимида талабалар учун ҳафтада беш кунлик ўқиш ҳамда ҳафтанинг шанба кунини мустақил ўзлаштириш куни деб белгиланади.

Шунингдек, 2020/2021 ўқув йилидан қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш соҳаси учун магистратура мутахассисликларида ўқиш муддатини 1 йил, илмий ва илмий-педагогик фаолият билан шуғулланувчи иқтидорли талабалар учун ўқиш муддати 2 йил этиб белгиланади. Бакалавриат таълим йўналишларининг сиртқи таълим шакли бўйича масофавий таълим олиш тизими босқичма-босқич жорий этилади.

Университет ишчи гуруҳлари томонидан ривожланган хорижий тажрибалар асосида қуйидаги 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, **25 та** бакалавриат таълим йўналишлари ва **33 та** магистратура мутахассисликлари бўйича малака талаблари ва ўқув режалар ишлаб чиқилди:

№	**Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари**	
	шифри	**номи**
	Бакалавриат таълим йўналишлари	
1	5230100	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5230400	Маркетинг (қишлоқ хўжалигида)
3	5230900	Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида)
4	5232500	Логистика (агрологистика)
5	5233300	Агробизнес ва инвестицион фаолият
6	5310900	Метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати менежменти (тармоқлар бўйича)
7	5311000	Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириш ва бошқариш (қишлоқ хўжалигида)
8	5320500	Биотехнология (тармоқлар бўйича)
9	5410100	Агрокимё ва агротупроқшунослик
10	5410200	Агрономия (деҳқончилик маҳсулотлари турлари бўйича)
	5410200	*Агрономия (анорчилик)*
	5410200	*Агрономия (дончилик)*
	5410200	*Агрономия (пахтачилик)*
	5410200	*Агрономия (мойли экинлар)*
	5410200	*Агрономия (шоличилик)*
	5410200	*Агрономия (ем-хашак экинлари)*
	5410200	*Агрономия (соя экини агротехникаси)*
	5410200	*Агрономия (техник экинлар)*
	5410200	*Агрономия (сабзавотчилик ва полизчилик)*
11	5410300	Ўсимликларни ҳимоя қилиш (экин турлари бўйича)

№	Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
12	5410400	Қишлоқ хўжалиги экинлари селекцияси ва уругчилиги (экин турлари бўйича)
13	5410500	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулот турлари бўйича)
14	5410600	Зооинженерия (асаларичилик)
15	5410600	Зоинженерия (балиқчилик)
16	5410800	Ўрмончилик
17	5410900	Ипакчилик ва тутчилик
18	5411000	Мевачилик ва узумчилик
19	5411100	Доривор ўсимликларни етиштириш ва қайта ишлаш технологияси
20	5411200	Манзарали богдорчилик ва кўкаламзорлаштириш
21	5411500	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
22	5411600	Сабзавотчилик, полизчилик ва картошкачилик
23	5411700	Иссиқхона хўжалигини ташкил этиш ва юритиш
24	5610300	Туризм (агротуризм)
25	5630100	Экология ва атроф-муҳит муҳофазаси (қишлоқ хўжалигида)
	Магистратура мутахассисликлари	
1	5А230102	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5А230901	Бухгалтерия ҳисоби (қишлоқ хўжалигида)
3	5А232501	Логистика (агрологистика)
4	5А233301	Агробизнес ва инвестицион фаолият
5	5А310901	Маҳсулотлар хавфсизлиги ва уларнинг сертификацияси (қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари)
6	5А320501	Биотехнология (маҳсулот тури бўйича)
7	5А410101	Агротупроқшунослик ва агрофизика (соҳалар бўйича)
8	5А410102	Агрокимё
9	5А410201	Агрономия
10	5А410202	Ўсимликшунослик (экинлар гуруҳлари бўйича)
11	5А410203	Органик деҳқончилик ва озиқ-овқат хавфсизлиги
12	5А410301	Ўсимликлар ҳимояси (усуллари бўйича)
13	5А410302	Энтомология
14	5А410303	Фитопатология
15	5А410304	Ўсимликлар ҳимоясида мониторинг ва башорат
16	5А410401	Селекция ва уругчилик (экинлар гуруҳлари бўйича)
17	5А410501	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулотлар турлари бўйича)
18	5А410606	Балиқчилик
19	5А410801	Ўрмончилик
20	5А410901	Ипакчилик
21	5А410902	Тутчилик
22	5А411001	Сабзавотчилик ва полизчилик
23	5А411002	Мевачилик
24	5А411003	Узумчилик ва узумни дастлабки қайта ишлаш
25	5А411004	Картошкачилик
26	5А411005	Мева-сабзавотчиликда биотехнология
27	5А411101	Доривор ўсимликларни етиштириш технологияси
28	5А411201	Аҳоли яшаш жойларини кўкаламзорлаштириш ва ландшафтли дизайн
29	5А411202	Манзарали богдорчилик

№	Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
30	5А411501	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
31	5А411701	Ҳимояланган ер мева-сабзавотчилиги
32	5А411702	Субтропик ва цитрус мева экинлари
33	5А630102	Экология (қишлоқ хўжалигида)

Кун тартибидаги мазкур масала бўйича йиғилишда билдирилган фикр-мулоҳазалар ва таклифлар асосида муҳокамадан сўнг йиғилиш

ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартдаги ПФ-5953-сонли Фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўқув йилидан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйруғида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида Тошкент давлат аграр университетида ташкил этилган ижодий ишчи гуруҳлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, 25 та бакалавриат таълим йўналишлари, 33 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги “Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида”ги 343-сон қарори ва олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилганлиги инобатга олинсин.

2. Хорижий тажрибалар асосида ишлаб чиқилган бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларига турдош ОТМларининг таклифлари киритилсин.

3. Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, малака талаблари ва ўқув режалари ўрнатилган тартибда тасдиқланиши учун Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига белгиланган муддатда тақдим этилсин.

Мажлис раиси **Б.А.Сулаймонов**

Котиб **Д.М.Мустафакулов**

Тошкент давлат аграр университети томонидан 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқарувчилар ва асосий кадрлар истеъмолчилари ўртасида

КЕЛИШУВ ДАЛОЛАТНОМАСИ

Қибрай тумани **"30" июль 2020 йил**

Биз қуйида имзо чекувчилар - Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги олий таълим муассасалари фаолиятини мувофиқлаштириш бош бошқармаси бошлиғи - А.Холиков, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ўқув юртлари ва малака ошириш бўлими бошлиғи – Ш.Жоникулов, Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Ўсимликлар карантини Давлат инспекцияси бошлиғи ўринбосари - Б.Муродов, Ўзбекистон фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари Кенгаши раиси - А.Хаитов, Ўзбекистон Республикаси ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси раиси ўринбосари М.Рузметов, Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси раиси - Н.Бакиров, Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси раиси – Ш.Абдураззақов, Лимон етиштирувчилар ва экспорт қилувчилар уюшмаси раиси – Н.Фахрутдиноов, "Ўзбекипаксаноат" уюшмаси кадрлар, ўқув юртлари ва илмий муассасалари билан ишлаш бошқармаси бошлиғи – И.Султонова, "Ўзбекбалиқсаноат" уюшмаси бошқарув раисининг биринчи ўринбосари - Р.Қурбонов, Ўзбекистон бухгалтерлар ва аудиторлар миллий ассоциацияси Кенгаш раиси-М.Тулаходжаева, Боғдорчилик ва иссиқхона хўжалигини ривожлантириш агентлиги директори - Н.Э.Нажимов, "Ўзагрокимёҳимоя" АЖ раиси ўринбосари - Р.Очилов, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги Уруғчиликни ривожлантириш маркази директори – Ш.Номозов, "Ғалла-Алтег" АЖ ишлаб чиқариш корхонаси директори – Қ.Қувватов, ЎзРФА Микробиология институти директори-Қ.Давронов, ЎзРФА Генетика ва ўсимликлар экспериментал биалогияси илмий-тадқиқот институти директори-А.Наримонов, Ўсимликларни ҳимоя қилиш илмий-тадқиқот институти директори – К.Маматов, Ўрмон хўжалиги илмий тадқиқот институти директори - А.Хамзаев, Академик М.Мирзаев номидаги "Боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий тадқиқот институти" бош директори - Ю.Саимназаров, Ўсимликлар генетик ресурслари илмий тадқиқот институти директори - А.Аманов, "Сабзавот-полиз экинлари ва картошкачилик" илмий тадқиқот институти директори - Р.Низомов, Қишлоқ

хўжалиги ва озиқ-овқат соҳаси иқтисодиёти илмий тадқиқот институти директори-Б.Султонов, Атроф-мухит ва табиатни муҳофаза қилиш технологиялари илмий тадқиқот институти директори - С.Бўриев, Стандартлаштириш, сертификатлаштириш ва техник жихатдан тартибга солиш илмий тадқиқот институти директори-А.Хамдамов, Чорвачилик ва паррандачилик илмий тадқиқот институти директори-А.Нурматов, Қишлоқ хўжалигини механизациялаш илмий-тадқиқот институтини директори-А.Ражабов, Тошкент давлат аграр университети ректори - Б.Сулаймонов, Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти ректори - Ў.Умурзаков, Самарқанд ветеринария медецинаси инситути ректори - Х.Юнусов, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти ректори - К.Комилов, ТДАУ Нукус филиали директори - Е.Торениязов, ТДАУ Термиз филиали директори - А.Жўраев, Тошкент давлат аграр университети ўқув ишлари бўйича проректори - С.Исламовлар Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида" 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, "2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини "Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили"да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида" 2020 йил 2 мартдаги ПФ-5953-сонли Фармонлари, "Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги "2020/2021 ўқув йилидан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида"ги 357-сон буйруғида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида 2020/2021 ўқув йилидан бошлаб кредит-модуль тизими асосида таълим жараёнини ташкил этилишини инобатга олиб 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, шунингдек, **25 та** бакалавриат таълим йўналишлари ва **33 та** магистратура мутахассисликлари бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқиш бўйича турдош олий таълим муассасалари ҳамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, идоралар ва бошқа корхоналар мутахассислари томонидан муҳокамадан ўтказилиб, келишилди.

Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, малака талаблари ва ўқув режаларининг мазмуни билан таништириб, келишув ҳақида ушбу далолатномани туздик:

№	Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	**номи**
	Бакалавриат таълим йўналишлари	
1	5230100	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5230400	Маркетинг (қишлоқ хўжалигида)
3	5230900	Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида)
4	5232500	Логистика (агрологистика)
5	5233300	Агробизнес ва инвестицион фаолият
6	5310900	Метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати менежменти (тармоқлар бўйича)
7	5311000	Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириш ва бошқариш (қишлоқ хўжалигида)
8	5320500	Биотехнология (тармоқлар бўйича)
9	5410100	Агрокимё ва агротупроқшунослик
10	5410200	Агрономия (деҳқончилик маҳсулотлари турлари бўйича)
	5410200	*Агрономия (анорчилик)*
	5410200	*Агрономия (дончилик)*
	5410200	*Агрономия (пахтачилик)*
	5410200	*Агрономия (мойли экинлар)*
	5410200	*Агрономия (шоличилик)*
	5410200	*Агрономия (ем-хашак экинлари)*
	5410200	*Агрономия (соя экини агротехникаси)*
	5410200	*Агрономия (техник экинлар)*
	5410200	*Агрономия (сабзавотчилик ва полизчилик)*
11	5410300	Ўсимликларни ҳимоя қилиш (экин турлари бўйича)
12	5410400	Қишлоқ хўжалиги экинлари селекцияси ва уруғчилиги (экин турлари бўйича)
13	5410500	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулот турлари бўйича)
14	5410600	Зооинженерия (асаларичилик)
15	5410600	Зоинженерия (балиқчилик)
16	5410800	Ўрмончилик
17	5410900	Ипакчилик ва тутчилик
18	5411000	Мевачилик ва узумчилик
19	5411100	Доривор ўсимликларни етиштириш ва қайта ишлаш технологияси
20	5411200	Манзарали богдорчилик ва кўкаламзорлаштириш
21	5411500	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
22	5411600	Сабзавотчилик, полизчилик ва картошкачилик
23	5411700	Иссиқхона хўжалигини ташкил этиш ва юритиш

№	Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	**номи**
24	5610300	Туризм (агротуризм)
25	5630100	Экология ва атроф-муҳит муҳофазаси (қишлоқ хўжалигида)
	Магистратура мутахассисликлари	
1	5А230102	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5А230901	Бухгалтерия ҳисоби (қишлоқ хўжалигида)
3	5А232501	Логистика (агрологистика)
4	5А233301	Агробизнес ва инвестицион фаолият
5	5А310901	Маҳсулотлар хавфсизлиги ва уларнинг сертификацияси (қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари)
6	5А320501	Биотехнология (маҳсулот тури бўйича)
7	5А410101	Агротупроқшунослик ва агрофизика (соҳалар бўйича)
8	5А410102	Агрокимё
9	5А410201	Агрономия
10	5А410202	Ўсимликшунослик (экинлар гуруҳлари бўйича)
11	5А410203	Органик деҳқончилик ва озиқ-овқат хавфсизлиги
12	5А410301	Ўсимликлар ҳимояси (усуллари бўйича)
13	5А410302	Энтомология
14	5А410303	Фитопатология
15	5А410304	Ўсимликлар ҳимоясида мониторинг ва башорат
16	5А410401	Селекция ва уруғчилик (экинлар гуруҳлари бўйича)
17	5А410501	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулотлар турлари бўйича)
18	5А410606	Балиқчилик
19	5А410801	Ўрмончилик
20	5А410901	Ипакчилик
21	5А410902	Тутчилик
22	5А411001	Сабзавотчилик ва полизчилик
23	5А411002	Мевачилик
24	5А411003	Узумчилик ва узумни дастлабки қайта ишлаш
25	5А411004	Картошкачилик
26	5А411005	Мева-сабзавотчиликда биотехнология
27	5А411101	Доривор ўсимликларни етиштириш технологияси
28	5А411201	Аҳоли яшаш жойларини кўкаламзорлаштириш ва ландшафтли дизайн
29	5А411202	Манзарали боғдорчилик
30	5А411501	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
31	5А411701	Ҳимояланган ер мева-сабзавотчилиги
32	5А411702	Субтропик ва цитрус мева экинлари
33	5А630102	Экология (қишлоқ хўжалигида)

Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича малака талаблари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги “Вазирлар Маҳкамасининг “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон Қарори ва олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилган.

Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича ишлаб чиқилган малака талаблари ва ўқув режаларини ўрнатилган тартибда тасдиққа тавсия этилиши мақсадга мувофиқ.

Қишлоқ хўжалиги вазирлиги кадрлар ва ўқув юртлари бошқармаси бошлиғи	[illegible].Абдуалимов
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги олий таълим муассасалари фаолиятини мувофиқлаштириш бош бошқармаси бошлиғи	А.Холиков
Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Ўсимликлар карантини Давлат инспекцияси бошлиғи ўринбосари	Б.Муродов
Ўзбекистон фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари Кенгаши раиси	А.Хаитов
Ўзбекистон Республикаси ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси раиси ўринбосари	М.Рузметов
Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси раиси	Н.Бакиров
Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси раиси	Б.Кўчқоров
Лимон етиштирувчилар ва экспорт қилувчилар уюшмаси раиси	Н.З. Фахрутдинов
“Ўзбекипаксаноат” уюшмаси кадрлар, ўқув юртлари ва илмий муассасалари билан ишлаш бошқармаси бошлиғи	Ш.Абдулазизов
“Ўзбекбалиқсаноат” уюшмаси бошқарув раисининг биринчи ўринбосари	Р.Қурбонов
Боғдорчилик ва иссиқхона хўжалигини ривожлантириш агентлиги директори	Н.Э.Нажимов

“Ўзагрокимёҳимоя” АЖ раиси ўринбосари	Р.Очилов
Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги Уруғчиликни ривожлантириш маркази директори	Ш.Намазов
“Ғалла-Алтег” АЖ ишлаб чиқариш корхонаси директори	Б.Холмухаммедов
Ўсимликларни ҳимоя қилиш илмий-тадқиқот институти директори	А.Учаров
Ўрмон хўжалиги илмий тадқиқот институти директори	А.Хамзаев
Академик М.Мирзаев номидаги “Боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий тадқиқот институти” бош директори	Ю.Саимназаров
Ўсимликшунослик илмий тадқиқот институти директори	А.Аманов
“Сабзавот-полиз экинлари ва картошкачилик” илмий тадқиқот институти директори	Р.Низомов
Тошкент давлат аграр университети ўқув ишлари бўйича проректори	С.Исламов

Тошкент давлат аграр университети томонидан тайёрланган 5410900 – *Ипакчилик ва Тутчилик* бакалавриат таълим йуналишининг малака талабларига

ТАҚРИЗ

Республикада ижтимоий - иктисодий ислоҳатлар жадал равишда амалга ошаётган ҳозирги даврда қишлоқ хўжалик тармоқларини рақобатбардош кадрлар билан таъминлаш ва уларни замонавий технологияларни биладиган ва амалда қўллай оладиган юқори савияли, малакали мутахассислар зарурдир. Хусусан, 2017 йилнинг 29 март санасида Республика ипакчилик тармоғи корхоналарини янада қўллаб-қувватлаш чора-тадбирларини тўғрисида Ф-4881-сонли фармойиши, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 31 июлдаги “Пиллачилик тармогида чуқур қайта ишлашни ривожлантириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўгрисидадаги” қарори,Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 17 январдаги “Пиллачилик тармогида ипак қурти озуқа базасини ривожлантириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” қарорларида муҳим - устувор вазифалар белгилаб берилган.

5410900 – Ипакчилик ва Тутчилик йўналиши буйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражаси ва зарурий билимлар мазмунига қўйиладиган умумий талаблар давлат таълим стандартларида мутахассислик фанларининг бошқа умумкасбий фанлари билан узвий боғланиб, келажакда ипакчилик соҳасини ривожлантиришда ипак қурти уругчилиги селекцияси боқиш агротехникаси ва экологияси пилла етиштириш ва дастлабки ишлов беришни янги технологияларини жорий қилиш ҳамда ипак қуртини озиқа базасини мустаҳкамлаш ҳамда зарур бўлган муҳим вазифаларни бажаришда асос бўлади. Натижада ушбу таълим йўналиши мутахассислари мамлакатимиз халқ хўжалиги соҳалари билан чамбарчас боғланган ҳолда ипакчилик салоҳиятини ва мавқеини ошириб борадилар. Мазкур вазифаларни амалга оширишда таълим стандартлари талаблари бунга дастури амал бўлади.

5410900 – Ипакчилик ва Тутчилик йўналиши буйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражаси ва зарурий билимлар мазмунига қўйиладиган умумий

талаблар давлат таълим стандарти ўз ичига қамраб олган комплекс фанлар бугунги ипакчиликни ривожлантириш ипак қуртини янги зот, дурагайларини яратишда илмий ишлаб чикариш соҳаларининг масалаларига мос ҳолда тузилган. Айниқса, Ипакчилик бакалавриат таълим йуналишининг таълим стандарти 2017-2021 йиллар бўйича Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришни бешта устувор йўналишларида кўрсатиб ўтилган вазифаларга мос бўлиб, умумий талабларида Ипакчилик ва тутчилик асослари, ипак қуртини парваришлаш талаблари ва уларни боқиш технологияси, етиштириладиган пиллаларни ишлаб чиқаришдаги таннархини камайтириш тайёрланган маҳсулотлар сифатини ошириш, илмий-тадқиқот тажрибаларини ўтказиш, қишлоқ хўжалиги касб-ҳунар техникумлари ва олий таълим муассасаларида педагогик ва тармоқ илмий-тадқиқот институтларида илмий фаолиятни   ташкил қилиш каби мухим вазифалар белгиланган. Шунингдек, талабаларнинг билимини назорат қилиш учун уларга аттестация муддатларини белгиланиши ниҳоятда асослидир.

Юқорида қайд этилганларга асосан ушбу ижобий курсаткичларни эътиборга олган ҳолда, мазкур такомиллаштирилган *5410900 – Ипакчилик ва Тутчилик йўналиши* буйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражаси ва зарурий билимлар мазмунига қўйиладиган умумий талаблар ҳозирги замон кадрлар тайёрлаш миллий дастурининг талабларига жавоб беради деб ҳисоблаймиз ва мувофиклаштирувчи кенгашда кўриш учун тавсия қиламиз.

“Ўзбекипаксаноат” уюшмаси
бошқарув раисининг биринчи
ўринбосари, иқтисод фанлари номзоди **О.С.Жумаев**

Тошкент давлат аграр университети томонидан тайёрланган 5410900 – *Ипакчилик ва Тутчилик* бакалавриат таълим йуналишининг малака талабларига

ТАҚРИЗ

Республикада ижтимоий - иктисодий ислоҳатлар жадал равишда амалга ошаётган ҳозирги даврда қишлоқ хўжалик тармоқларини рақобатбардош кадрлар билан таъминлаш ва уларни замонавий технологияларни биладиган ва амалда қўллай оладиган юқори савияли, малакали мутахассислар зарурдир. Хусусан, 2017 йилнинг 29 март санасида Республика ипакчилик тармоғи корхоналарини янада қўллаб-қувватлаш чора-тадбирларини тўғрисида Ф-4881-сонли фармойиши, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 31 июлдаги “Пиллачилик тармоғида чуқур қайта ишлашни ривожлантириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисидадаги” қарори,Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 17 январдаги “Пиллачилик тармоғида ипак қурти озуқа базасини ривожлантириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” қарорларида муҳим - устувор вазифалар белгилаб берилган.

5410900 – Ипакчилик ва Тутчилик йўналиши буйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражаси ва зарурий билимлар мазмунига қўйиладиган умумий талаблар давлат таълим стандартларида мутахассислик фанларининг бошқа умумкасбий фанлари билан узвий боғланиб, келажакда ипакчилик соҳасини ривожлантирищда ипак қурти уругчилиги селекцияси боқиш агротехникаси ва экологияси пилла етиштириш ва дастлабки ишлов беришни янги технологияларини жорий қилиш ҳамда ипак қуртини озиқа базасини мустаҳкамлаш ҳамда зарур бўлган муҳим вазифаларни бажаришда асос бўлади. Натижада ушбу таълим йўналиши мутахассислари мамлакатимиз халқ хўжалиги соҳалари билан чамбарчас боғланган ҳолда ипакчилик салоҳиятини ва мавқеини ошириб борадилар. Мазкур вазифаларни амалга оширишда таълим стандартлари талаблари бунга дастури амал бўлади.

5410900 – Ипакчилик ва Тутчилик йўналиши буйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражаси ва зарурий билимлар мазмунига қўйиладиган умумий

талаблар давлат таълим стандарти ўз ичига қамраб олган комплекс фанлар бугунги ипакчиликни ривожлантириш ипак қуртини янги зот, дурагайларини яратишда илмий ишлаб чикариш соҳаларининг масалаларига мос ҳолда тузилган. Айниқса, Ипакчилик бакалавриат таълим йуналишининг таълим стандарти 2017-2021 йиллар бўйича Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришни бешта устувор йўналишларида кўрсатиб ўтилган вазифаларга мос бўлиб, умумий талабларида Ипакчилик ва тутчилик асослари, ипак қуртини парваришлаш талаблари ва уларни боқиш технологияси, етиштириладиган пиллаларни ишлаб чиқаришдаги таннархини камайтириш тайёрланган маҳсулотлар сифатини ошириш, илмий-тадқиқот тажрибаларини ўтказиш, қишлоқ хўжалиги касб-ҳунар техникумлари ва олий таълим муассасаларида педагогик ва тармоқ илмий-тадқиқот институтларида илмий фаолиятни ташкил қилиш каби мухим вазифалар белгиланган. Шунингдек, талабаларнинг билимини назорат қилиш учун уларга аттестация муддатларини белгиланиши ниҳоятда асослидир.

Юқорида қайд этилганларга асосан ушбу ижобий курсаткичларни эътиборга олган ҳолда, мазкур такомиллаштирилган *5410900 – Ипакчилик ва Тутчилик йўналиши* буйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражаси ва зарурий билимлар мазмунига қўйиладиган умумий талаблар ҳозирги замон кадрлар тайёрлаш миллий дастурининг талабларига жавоб беради деб ҳисоблаймиз ва мувофиклаштирувчи кенгашда кўриш учун тавсия қиламиз.

Ипакчилик илмий тадқиқот институти директори **Ш.А.Абдулазизов**

Тошкент давлат аграр университети томонидан тайёрланган 5410900 – *Ипакчилик ва Тутчилик* бакалавриат таълим йуналишининг малака талабларига

ТАҚРИЗ

Республикада ижтимоий - иктисодий ислоҳатлар жадал равишда ривожланаётган ҳозирги даврда қишлоқ хўжалик тармоқларини рақобатбардош кадрлар билан таъминлаш баробарида уларга замонавий технологияларни биладиган ва амалда қўллай оладиган юқори савияли, малакали мутахассислар зарурдир. Хусусан 2017 йилнинг 24 март санасида Республика ипакчилик тармоғи корхоналарини янада қўллаб-қувватлаш чора-тадбирларини тўгрисида Ф-4881-сонли фармойишида - устивор вазифалар белгилаб берилгани ва 2017 йилнинг 29 мартида “Ўзбекипаксаноат” уюшмаси фаолиятини ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 31 июлдаги “Пиллачилик тармоғида чуқур қайта ишлашни ривожлантириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисидадаги” қарори,Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 17 январдаги “Пиллачилик тармоғида ипак қурти озуқа базасини ривожлантириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўгрисида” қарорларида Мамлакатимиз мустақилликка эришган даврлардан бошлаб пиллачилик соҳасида иқтисодий ислоҳотларни янада чуқурлаштириш, янги ишлаб чиқариш қувватларини ишга тушириш ва мавжудларини модернизатция қилиш, чет эл инвеститцияларини жалб қилиш учун қулай шароитлар яратиш, жаҳон бозорида рақобатбардош тайёр маҳсулотлар ишлаб чиқариш ҳажмларини ва унинг турларини кенгайтиришга қаратилган таркибий ўзгаришлар амалга оширилди..

5410900 – Ипакчилик ва Тутчилик йўналиши буйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражаси ва зарурий билимлар мазмунига қўйиладиган умумий талаблар давлат таълим стандартларида мутахассислик фанларининг бошқа умумкасбий фанлари билан узвий боғланиб, келажакда ипакчилик соҳасини ривожлантиришда ипак қурти уруғчилиги селекцияси, боқиш агротехникаси ва экологияси пилла етиштириш ва дастлабки ишлов беришни янги технологияларини жорий қилиш ҳамда ипак қуртини озиқа базасини мустаҳкамлаш ҳамда зарур бўлган муҳим вазифаларни бажаришда асос бўлади. Натижада ушбу таълим йўналиши мутахассислари мамлакатимиз халқ хўжалиги соҳалари билан чамбарчас боғланган ҳолда ипакчилик салоҳиятини ва мавқеини ошириб борадилар. Мазкур вазифаларни амалга оширишда таълим стандартлари талаблари бунга дастури амал бўлади.

5410900 – Ипакчилик ва Тутчилик йўналиши буйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражаси ва зарурий билимлар мазмунига қўйиладиган умумий талаблар давлат таълим стандарти ўз ичига қамраб олган комплекс фанлар бугунги ипакчиликни ривожлантириш ипак қуртини янги зот, дурагайларини яратишда илмий ишлаб чикариш соҳаларининг масалаларига мос ҳолда тузилган. Айниқса, Ипакчилик бакалавриат таълим йуналишининг таълим стандарти 2017-2021 йиллар буйича Ўзбекистон Республикасини

ривожлантиришни бешта устувор йўналишларида кўрсатиб ўтилган вазифаларга мос бўлиб, умумий талабларида Ипакчилик ва тутчилик асослари, ипак куртини парваришлаш талаблари ва уларни боқиш технологияси, етиштириладиган пиллаларни ишлаб чиқаришдаги таннархини камайтириш тайёрланган маҳсулотлар сифатини ошириш, илмий-тадқиқот тажрибаларини ўтказиш, қишлоқ хўжалиги касб-ҳунар коллежлари ва олий таълим муассасаларида педагогик ва тармоқ илмий-тадқиқот институтларида илмий фаолиятни ташкил қилиш каби мухим вазифалар белгиланган. Шунингдек, талабаларнинг билимини назорат қилиш учун уларга аттестация муддатларини белгиланиши ниҳоятда асослидир.

Юқорида қайд этилганларга асосан ушбу ижобий кўрсаткичларни эътиборга олган ҳолда, мазкур такомиллаштирилган *5410900 – Ипакчилик ва Тутчилик йўналиши* буйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражаси ва зарурий билимлар мазмунига қўйиладиган умумий талаблар ҳозирги замон кадрлар тайёрлаш миллий дастурининг талабларига жавоб беради деб ҳисоблаймиз ва мувофиқлаштирувчи кенгашда кўриш учун тавсия қиламиз.

Ўзбекистон Республикаси
Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги
Пиллачилик ва тутчиликни
ривожлантириш бошқармаси бошлиғи **Қ.Қ.Явқоштиев**

Тошкент давлат аграр университети томонидан тайёрланган 5410900 – *Ипакчилик ва Тутчилик* бакалавриат таълим йуналишининг малака талабларига

ТАҚРИЗ

Республикада ижтимоий - иктисодий ислохатлар жадал равишда амалга ошаётган ҳозирги даврда қишлоқ хўжалик тармоқларини рақобатбардош кадрлар билан таъминлаш ва уларни замонавий технологияларни биладиган ва амалда қўллай оладиган юқори савияли, малакали мутахассислар зарурдир. Хусусан, жорий йилнинг 29 март санасида "Ўзбекипаксаноат" уюшмаси ташкил этиш бўйича ПҚ-2856 – сонли қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 31 июлдаги "Пиллачилик тармоғида чуқур қайта ишлашни ривожлантириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисидадаги" қарори,Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 17 январдаги "Пиллачилик тармоғида ипак қурти озуқа базасини ривожлантириш бўйимча қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида" қарорларида ҳам ушбу- устувор вазифалар белгилаб берилган.

5410900 – Ипакчилик ва Тутчилик йўналиши буйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражаси ва зарурий билимлар мазмунига қўйиладиган умумий талаблар давлат таълим стандартларида мутахассислик фанларининг бошқа умумкасбий фанлари билан узвий богланиб, келажакда ипакчилик соҳасини ривожлантиришда ипак қурти уруғчилиги селекцияси ва янги зот, дурагайларини яратиш ипак қуртини боқиш агротехникаси,пилла етиштириш ва дастлабки ишлов беришни янги технологияларини жорий қилиш ҳамда ипак қуртини озиқа базасини мустаҳкамлаш ҳамда зарур бўлган муҳим вазифаларни бажаришда асос бўлади. Натижада ушбу таълим йўналиши мутахассислари мамлакатимиз халқ хўжалиги соҳалари билан чамбарчас богланган ҳолда ипакчилик салоҳиятини ошириб борадилар. Мазкур вазифаларни амалга оширишда таълим стандартлари талаблари бунга дастури амал бўлади.

5410900 – Ипакчилик ва Тутчилик йўналиши буйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражаси ва зарурий билимлар мазмунига қўйиладиган умумий талаблар давлат таълим стандарти ўз ичига қамраб олган комплекс фанлар бугунги ипакчиликни ривожлантириш ипак қуртини янги зот, дурагайларини яратишда илмий ишлаб чикариш соҳаларининг масалаларига мос ҳолда тузилган. Айниқса, Ипакчилик бакалавриат таълим йуналишининг таълим стандарти 2017-2021 йиллар бўйича Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришни бешта устувор йўналишларида кўрсатиб ўтилган вазифаларга мос бўлиб, умумий талабларида Ипакчилик ва тутчилик асослари,

ипак қуртини парваришлаш талаблари ва уларни боқиш технологияси, етиштириладиган пиллаларни ишлаб чиқаришдаги таннархини камайтириш тайёрланган маҳсулотлар сифатини ошириш, илмий-тадқиқот тажрибаларини ўтказиш, қишлоқ хўжалиги касб-ҳунар техникумлари ва олий таълим муассасаларида педагогик ва тармоқ илмий-тадқиқот институтларида илмий фаолиятни ташкил қилиш каби мухим вазифалар белгиланган. Шунингдек, талабаларнинг билимини назорат қилиш учун уларга аттестация муддатларини белгиланиши ниҳоятда асослидир.

Юқорида қайд этилганларга асосан ушбу ижобий курсаткичларни эътиборга олган ҳолда, мазкур такомиллаштирилган *5410900 – Ипакчилик ва Тутчилик* йўналиши буйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражаси ва зарурий билимлар мазмунига қўйиладиган умумий талаблар ҳозирги замон кадрлар тайёрлаш миллий дастурининг талабларига жавоб беради деб ҳисоблаймиз ва мувофиклаштирувчи кенгашда кўриш учун тавсия қиламиз.

Тошкент давлат аграр университети,
Мевачилик ва узумлик кафедраси мудири,
қ.х.ф.д., профессор **И.Т.Нормуродов**

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими йўналиши бўйича Мувофиқлаштирувчи Кенгаш “Аграр, ўрмон, баликчилик хўжалиги ҳамда қишлоқ хўжалигида менежмент” ўқув-услубий бирлашмаси йиғилишининг 4 -сонли

БАЁННОМАСИ

“5” август 2020 йил **Қибрай тумани**

Қатнашдилар: Бирлашма раиси–Б.А.Сулаймонов

Аъзолари: ТошДАУ, ТИҚХММИ, СамВМИ, АндҚХАИ, Тошкент давлат аграр университетининг Нукус, Термиз филиаллари ўқув ишлари бўйича директор ўринбосарлари, ўқув-услубий бошқарма (бўлим) бошлиқлари, факультет деканлари, кафедра мудирлари ва таклиф этилганлар

Ўқув-услубий бирлашма котиби: Ўқув-услубий бошқармаси ўқув ишлари бўйича инспектори Д.М.Мустафакулов

Ўқув-услубий бирлашманинг 38 нафар аъзоларидан 31 нафари ҳамда таклиф этилганлар 7 нафар.

К У Н Т А Р Т И Б И:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартдаги ПФ-5953-сонли Фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрация-сининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўқув йилидан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйруғида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида 2020/2021 ўқув йилидан бошлаб кредит-модуль тизими асосида таълим жараёнини ташкил этилишини инобатга олиб 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, **25 та** бакалавриат таълим йўналишлари ва **33 та** магистратура мутахассисликлари бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларининг муҳокамаси.

Эшитилди: Ўқув-услубий бирлашма раиси Б.А.Сулаймонов:

1. Ҳаммангизга маълумки, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 30 июлдаги “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-4795-сон қарорида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида 2020/2021 ўқув йилидан бошлаб босқичма-босқич **25 та** бакалавриат таълим йўналишлари ҳамда **33 та** магистратура мутахассисликлари бўйича таълимнинг кредит-модуль тизимида кадрлар тайёрлаш тизими йўлга қўйилади. Бунда, таълимнинг кредит тизимида талабалар учун ҳафтада беш кунлик ўқиш ҳамда ҳафтанинг шанба кунини мустақил ўзлаштириш куни деб белгиланади.

Шунингдек, 2020/2021 ўқув йилидан қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш соҳаси учун магистратура мутахассисликларида ўқиш муддатини 1 йил, илмий ва илмий-педагогик фаолият билан шуғулланувчи иқтидорли талабалар учун ўқиш муддатини 2 йил этиб белгиланади. Бакалавриат таълим йўналишларининг сиртқи таълим шакли бўйича масофавий таълим олиш тизими босқичма-босқич йўлга қўйилади.

Университет ишчи гуруҳлари томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, шунингдек, 25 та

бакалавриат таълим йўналишлари, 33 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, шунингдек, асосий кадрлар истеъмолчилари ҳисобланган вазирлик, идора, ташкилот ва корхонларнинг олий ва ўрта махсус малакали кадрлар билан таъминланганлик даражаси, кадрлар тайёрлаш ва уларга бўлган реал эҳтиёжларни аниқлаш, уларнинг касбий малака ва кўникмаларига қўйиладиган талаблар, ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш дастурида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш, қишлоқ хўжалиги соҳасида амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотлар ва берилган таклифлар асосида хорижий тажрибаларни инобатга олган ҳолда ишлаб чиқилди.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон қарорига асосан тузилган ишчи гуруҳлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахасисликлари Классификатори”га мувофиқ Қишлоқ ва сув хўжалиги билим соҳасининг тегишли бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талабларини ишлаб чиқилганлиги ҳақида ахборот берди, уларни муҳокама қилиш ҳамда ушбу янгидан яратилган Давлат таълим стандарти, малака талаблари ва ўқув режалари ҳақида йиғилиш қатнашчиларидан фикр-мулоҳаза ва таклифлар билдиришларини сўради.

Сўзга чиқдилар: Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти ректори Ў.Умурзаков, Самарқанд ветеринария медецинаси инситути ректори Х.Юнусов, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти ректори К.Комилов, ТДАУ Нукус филиали директори Э.Торениязов, ТДАУ Термиз филиали директори А.Жўраев университет профессорлари Х.Атабаева, Р.Дусмуратов, Х.Кимсанбоев, У.Норкулов, доцентлар З.Юлдашева, А.Хакимов, М.Атабаевлар сўзга чиқиб, ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, малака талаблари ва ўқув режалари ҳақида ўзларининг фикр-мулоҳазалари ва таклифларини ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан 2020 йил 30 июлда қабул қилинган ПҚ-4795-сонли қарори республикамизда аграр таълим тизимини янада такомилаштириш, қишлоқ хўжалиги соҳаси учун юқори малакали рақобатбардош кадрлар тайёрлаш, кадрлар истеъмолчиларининг талаблари асосида тор мутахассисликлар бўйича кадрлар тайёрлаш тизимини тартибга солиши ҳамда ўз вақтида қабул қилинган қарор эканлиги ҳақида ўз фикр-мулоҳазаларини билдирдилар.

Эшитилди: Университет ўқув ишлари бўйича проректори С.Исламов- Университет ишчи гуруҳлари томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, 25 та бакалавриат таълим йўналишлари, 33 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари асосий кадрлар истеъмолчилари ҳисобланган вазирлик, идора, ташкилот ва корхонларнинг олий ва ўрта махсус малакали кадрлар бўлган реал эҳтиёжлари, уларнинг касбий малака ва тажрибасини ошириш борасида амалга оширилаётган ишлар тўғрисида таклифлари ва фикрлари-мулоҳазалари асосида ишлаб чиқилди. Таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқишда Япония, Хитой, Корея, Индонезия, АҚШ, Германия, Англия каби ривожланган хорижий давлатларнинг энг илғор тажрибасилари чуқур ўрганилди.

Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари турдош олий таълим муассасалари (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти, Самарқанд ветеринария медицинаси институти, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти, Ўзбекистон миллий университети, ТДАУнинг Нукус, Термиз филиаллари, ГулДУ, БухДУ, ҚарДУ, ФарДУ, УрДУ, НамДУ, СамДУ) ҳамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, идора ва

корхоналарнинг малакали мутахассислари иштирокида қуйидаги бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари муҳокамадан ўтказилиб, келишилган ҳамда Қишлоқ хўжалиги соҳасида фаолият юритаётган илмий-тадқиқот институтларининг етакчи мутахассис-олимлари томонидан экспертизадан ўтказилди:

№	Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	**номи**
	Бакалавриат таълим йўналишлари	
1	5230100	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5230400	Маркетинг (қишлоқ хўжалигида)
3	5230900	Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида)
4	5232500	Логистика (агрологистика)
5	5233300	Агробизнес ва инвестицион фаолият
6	5310900	Метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати менежменти (тармоқлар бўйича)
7	5311000	Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириш ва бошқариш (қишлоқ хўжалигида)
8	5320500	Биотехнология (тармоқлар бўйича)
9	5410100	Агрокимё ва агротупроқшунослик
10	5410200	Агрономия (деҳқончилик маҳсулотлари турлари бўйича)
	5410200	*Агрономия (анорчилик)*
	5410200	*Агрономия (дончилик)*
	5410200	*Агрономия (пахтачилик)*
	5410200	*Агрономия (мойли экинлар)*
	5410200	*Агрономия (шоличилик)*
	5410200	*Агрономия (ем-хашак экинлари)*
	5410200	*Агрономия (соя экини агротехникаси)*
	5410200	*Агрономия (техник экинлар)*
	5410200	*Агрономия (сабзавотчилик ва полизчилик)*
11	5410300	Ўсимликларни ҳимоя қилиш (экин турлари бўйича)
12	5410400	Қишлоқ хўжалиги экинлари селекцияси ва уруғчилиги (экин турлари бўйича)
13	5410500	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулот турлари бўйича)
14	5410600	Зооинженерия (асаларичилик)
15	5410600	Зоинженерия (балиқчилик)
16	5410800	Ўрмончилик
17	5410900	Ипакчилик ва тутчилик
18	5411000	Мевачилик ва узумчилик
19	5411100	Доривор ўсимликларни етиштириш ва қайта ишлаш технологияси
20	5411200	Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш
21	5411500	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
22	5411600	Сабзавотчилик, полизчилик ва картошкачилик
23	5411700	Иссиқхона хўжалигини ташкил этиш ва юритиш
24	5610300	Туризм (агротуризм)
25	5630100	Экология ва атроф-муҳит муҳофазаси (қишлоқ хўжалигида)
	Магистратура мутахассисликлари	
1	5A230102	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5A230901	Бухгалтерия ҳисоби (қишлоқ хўжалигида)

№	Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	**номи**
3	5A232501	Логистика (агрологистика)
4	5A233301	Агробизнес ва инвестицион фаолият
5	5A310901	Маҳсулотлар хавфсизлиги ва уларнинг сертификацияси (қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари)
6	5A320501	Биотехнология (маҳсулот тури бўйича)
7	5A410101	Агротупроқшунослик ва агрофизика (соҳалар бўйича)
8	5A410102	Агрокимё
9	5A410201	Агрономия
10	5A410202	Ўсимликшунослик (экинлар гуруҳлари бўйича)
11	5A410203	Органик деҳқончилик ва озиқ-овқат хавфсизлиги
12	5A410301	Ўсимликлар ҳимояси (усуллари бўйича)
13	5A410302	Энтомология
14	5A410303	Фитопатология
15	5A410304	Ўсимликлар ҳимоясида мониторинг ва башорат
16	5A410401	Селекция ва уруғчилик (экинлар гуруҳлари бўйича)
17	5A410501	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулотлар турлари бўйича)
18	5A410606	Балиқчилик
19	5A410801	Ўрмончилик
20	5A410901	Ипакчилик
21	5A410902	Тутчилик
22	5A411001	Сабзавотчилик ва полизчилик
23	5A411002	Мевачилик
24	5A411003	Узумчилик ва узумни дастлабки қайта ишлаш
25	5A411004	Картошкачилик
26	5A411005	Мева-сабзавотчиликда биотехнология
27	5A411101	Доривор ўсимликларни етиштириш технологияси
28	5A411201	Аҳоли яшаш жойларини кўкаламзорлаштириш ва ландшафтли дизайн
29	5A411202	Манзарали боғдорчилик
30	5A411501	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
31	5A411701	Ҳимояланган ер мева-сабзавотчилиги
32	5A411702	Субтропик ва цитрус мева экинлари
33	5A630102	Экология (қишлоқ хўжалигида)

Кун тартибидаги мазкур масала бўйича йиғилишда билдирилган фикр-мулоҳазалар ва таклифлар асосида муҳокамадан сўнг йиғилиш

ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартдаги ПФ-5953-сонли Фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги PA1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўқув йилидан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйругида белгиланган вазифаларни

ижросини таъминлаш мақсадида Тошкент давлат аграр университетида ташкил этилган ижодий ишчи гуруҳлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, 25 та бакалавриат таълим йўналишлари, 33 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги “Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида”ги 343-сон қарори ва олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилганлиги инобатга олинсин.

2. Хорижий тажрибалар асосида ишлаб чиқилган бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларига турдош ОТМларининг таклифлари киритилсин.

3. Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандартлари, малака талаблари ва ўқув режалари ўрнатилган тартибда тасдиқланиши учун Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тақдим этилсин.

Мажлис раиси **Б.А.Сулаймонов**

Котиб **Д.М.Мустафакулов**

***5410900-Ипакчилик ва тутчилик* таълим соҳаси бакалавриат таълим йўналишининг малака талаби ишлаб чиқилишига**

ТУШУНТИРИШ ХАТИ

5410900 – Ипакчилик ва тутчилик таълим соҳаси бўйича ишлаб чиқилган малака талабларини ишлаб чиқишда қуйидаги меъёрий-ҳуқуқий хужжатларга асосланилди:

Сўнгги йилларда қишлоқ хўжалиги соҳасида ҳудудларни ривожлантириш истиқболларини ҳисобга олган ҳолда юқори малакали кадрлар тайёрлаш, соҳага халқаро таълим стандартлари ва ахборот-коммуникация технологияларини кенг жорий этиш юзасидан қатор чора-тадбирлар амалга оширилмоқда.

Амалга оширилган ислоҳотлар ўқув-тарбиявий жараён сифатини ошириш, уни инновацион мазмун билан тўлдириш, талабаларда мустақил равишда янги билимларни эгаллаш кўникмасини шакллантиришга имкон яратди.

Шу билан бирга, фан, таълим ва ишлаб чиқаришнинг узвий интеграцияси, кадрлар тайёрлашда аграр соҳа тармоқлари билан яқин ҳамкорликни кучайтириш, илмий-тадқиқот натижаларини тарғиб ва жорий қилиш тизимини тубдан такомиллаштириш талаб этилмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 17 апрелдаги ПФ–5708-сон "Қишлоқ хўжалиги соҳасида давлат бошқаруви тизимини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармонининг ижросини таъминлаш, шунингдек, қишлоқ хўжалиги соҳаси ва тармоқларида малакали кадрлар тайёрлаш сифатини тубдан яхшилаш, фан, таълим ва ишлаб чиқаришнинг самарали интеграциясини таъминлаш мақсадида:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Тошкент давлат аграр университети фаолиятини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисидаги 2019 йил 19 августдаги ПК-4421-сонли қарорида белгиланган;

қишлоқ хўжалигида **инновацион ресурстежамкор технологияларни қўллаш, "ақлли қишлоқ хўжалиги"** (Smart agriculture) **ва рақамлаштирилган агротехнологияларни** жорий қилиш бўйича замонавий билимларга эга бўлган кадрлар тайёрлаш;

ўқув-лаборатория базасини модернизациялаш, фан дастурларида соҳа бўйича замонавий ишлаб чиқариш жараёнлари, юқори унумли ва ресурстежамкор илғор технологиялар **бўйича билимларни акс эттириш;**

хорижий илмий-тадқиқот ва олий таълим муассасаларида профессор-ўқитувчилар, илмий ва илмий-педагог кадрларнинг **малакасини ошириш ва стажировкаларини ташкил этиш**;

илмий-тадқиқот институтлари билан манфаатдор вазирлик, идора ва ташкилотлар ҳамкорлигида **фундаментал, амалий ва инновацион тадқиқотлар олиб бориш ҳамда уларнинг натижаларини ишлаб чиқаришга кенг жорий этиш**;

Университет ва унинг филиаллари ахборот-маслаҳат марказлари (**extension center**) орқали қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришидаги тизимли

муаммоларни аниқлаш ҳамда уларни бартараф этиш бўйича **“ахборот-маслаҳат маркази – кафедра – қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқарувчиси”** тизимини жорий этиш;

профессор-ўқитувчилар, илмий-тадқиқотчилар, талабаларнинг **инновацион техиологияларни яратиш ҳамда жорий этиш борасидаги ташаббускорлиги ва моддий манфаатдорлигини ошириш**;

ўқув машғулотлари, малакавий амалиётларни ўтишда талабаларни инновацион ва янгича фикрлашга йўналтирадиган янги ўқитиш технологиялари ҳамда интерфаол услубларни, шу жумладан **талабаларнинг мустақил изланишини таъминловчи механизмларни кенг жорий этиш**;

Шунингдек, Тошкент давлат аграр университети ва унинг филиаллари фаолиятини янада такомиллаштириш бўйича **“йўл харитаси”** мувофиқ;

Тошкент давлат аграр университети ва унинг филиалларидаги таълим йўналишлари, мутахассисликларига бириктирилаётган илмий-тадқиқот муассасалари.

маъмурий бўйсунишидан қатъий назар қишлоқ хўжалиги соҳаси ҳамда унинг тармоқлари бўйича изланишлар олиб бораётган, кадрлар тайёрловчи илмий-тадқиқот ва олий таълим муассасаларининг ўзаро ҳамкорлигини таъминлаш;

қишлоқ хўжалиги соҳаси мутахассисларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини оширишни ташкил этиш;

қишлоқ хўжалиги соҳасидаги талаб ва илғор хорижий тажрибалар асосида олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими муассасаларида Давлат таълим стандартлари, ўқув режа ва дастурларини тизимли равишда такомиллаштирилишини амалга ошириш.

Шунга мувофиқ Пиллачилик соҳасига оид Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 14-январь “Фермер хўжаликларининг ер участкаларидан янада самарали фойдаланиш ва қўшимча даромад олишни ташкил қилиш чора-тадбирлари тўғрисидаги” қарорига;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 20-мартдаги ПК-3616-сонли “Пиллачилик тармоғини янада ривожлантириш бўйича қўшимча чора-тадбирлари тўғрисидаги” қарорига;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 31 июлдаги “Пиллачилик тармоғида чуқур қайта ишлашни ривожлантириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисидадаги” қарорига;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 17 январдаги “Пиллачилик тармоғида ипак қурти озуқа базасини ривожлантириш бўйимча қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” қарорига асосланган.

Малака талабини ишлаб чиқишда бакалавриат таълим йўналиши битирувчиларига кадрлар истеъмолчилар томонидан кўрсатилган малака талаблари ҳисобга олинган.

2020 йилги ўқув режасидаги ихтисослик блокидаги фанларни замонавий хориж тажрибаси бўйича таққосий таҳлил асосида мутоносиблиги ва долзарблигига кўра фанлар номи ва соатлари ўзгартирилди. Ишлаб чиқаришдаги масалаларини муҳимлилигидан келиб чиқиб, баъзи фанлар иккига ажратилди.

Ушбу малака талаби “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури”нинг мақсади ва вазифаларининг, шунингдек таълим-тарбияга йўналтирилган ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президенти, Вазирлар Маҳкамасининг қарор ва фармонларини мукаммал амалга оширилишига қаратилган.

Малака талаби дастурида миллий мустақиллик, демократия, бой миллий ва маънавий анъаналар, халқнинг теран интеллектуал имкониятлари ва умуминсоний қадриятлар тамойиллари ҳисобга олинди.

Малака талаби асосида таълим олувчиларда чуқур билим, мустақил фикрлаш, юксак касбий малакавий кўникма шаклланиши таъминланади.

Ушбу малака талаби халқаро тажриба, техника, технологиялар, фаннинг ривожланиш даражаси ва ютуқлари иқтисодий устуворлик шароитида кадрларга нисбатан ишлаб чиқариш ва амалиётда қўйиладиган талабларни ҳисобга олган ҳолда илмий асосланади.

Ўқув юкламасининг оддийдан мураккабга қараб тузилишига эришилганлиги натижасида таълим олувчиларнинг қобилиятлари ва эҳтиёжларига кўра таълимни табақалаштириш имкониятлари ҳисобга олинди.

Таълим олувчилар ва битирувчиларни тайёрлаш, таълим фаолияти сифатини баҳолаш мезонлари ва тартибларининг белгиланган меъёрий-қоидаларга мослигига эришилди.

Малака талабнинг қулайлиги - унинг бажарилишини назорат қилиш, меъёр ва талаблари бузилишининг олдини олиш имкониятлари инобатга олинган бўлиб, таълим йўналишининг малака талабини ишлаб чиқишда муҳим аҳамият касб этди.

5410900-Ипакчилик ва тутчилик бакалавриат таълим йўналишига тажрибада текширувдан ўтган таълим ҳамда ишлаб чиқариш амалий фаолиятларининг илғор меъёрлари киритилди.

Малака талабини ишлаб чиқишда мамлакат ижтимоий-иқтисодий тараққиётининг истиқболлари, жамият эҳтиёжи, фан, техника, технология ва маданият ютиқлари, кадрлар тайёрлаш борасида жаҳон тенденцияларидан келиб чиқиб, иқтисодиёт соҳаларининг модернизациялашув шароитида кадрлар истеъмолчиларининг талабларини олий таълим мазмунига тезкор жорий этишига тегишли шароитлар яратиш, олий таълим давлат талим стандартларини халқаро амалиётдаги академик стандартлар билан уйғунлаштирилди ҳамда уларни узвийлиги таъминланди.

Ўқув ишлар бўйича проректор, профессор **С.Я.Исламов**

5410900– ***Ипакчилик ва тутчилик*** **бакалавриат таълим йўналиши малака талабларини халқаро тажрибалар билан қиёсий таққослаш тўғрисидаги таҳлилий маълумотлар**

*5410900–**Ипакчилик ва тутчилик*** бакалавриат таълим йўналиши ҳозириги кунда, ниҳоятда долзарб ихтисослик ва қишлоқ ҳўжалигини муҳим тармоқларидан бири бўлиб, нафақат Ўзбекистон Республикасида балки бошқа Хитой, Ҳиндистон, Япония, Вьетнам, Жанубий Корея давлатлари ва Ўрта Осиё, Европа, Жанубий Америка мамлакатлари ҳамда МДҲ давлатларида халқ хўжалигини тўқимачилик ва енгил саноат, фармацевтика, медицина соҳаларини хом-ашё билан таъминлайдиган тармоқ ҳисобланади.

Шу билан бир қаторда Европа ва АҚШ таълим системаси кредит тизимига асосланган, ҳар бир фан бўйича белгиланган кредит балли мавжуд 1 кредитдан 4 кредит баллгача.

Талаба ҳохлаган вақтда ушбу фан ўқитувчи томонидан ўтилаётганига қараб дарсга қатнашиши мумкин. Белгиланган дарс соати тугагач ўрнатилган тартибда имтиҳон топшириб белгиланган кредит баллини олади. Кейинчалик ана шу кредит баллари етарли бўлса 3,5 йилдан 5-6 йилгача муддатда бакалавр йўналиши бўйича бакалавр даражасини олиши мумкин.

5410900- Ипакчилик ва тутчилик бакалавриат таълим йўналиши ҳозирги кунда жуда долзарб йўналиш бўлиб пилла маҳсулотларини етиштириш сақлаш ва қайта ишлаш қўллашда, доимий изланишда, таҳлил қилишда ҳамда инновацион технологиялардан фойдаланиш барқарорлигини ва истиқболли ривожланиши талаб қилмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Тошкент давлат аграр университети фаолиятини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисидаги 2019 йил 19 августдаги ПК-4421-сонли қарорида белгиланган;

қишлоқ хўжалигида **инновацион ресурстежамкор технологияларни қўллаш, "ақлли қишлоқ хўжалиги"** (Smart agriculture)

ва рақамлаштирилган агротехнологияларни жорий қилиш бўйича замонавий билимларга эга бўлган кадрлар тайёрлаш;

ўқув-лаборатория базасини модернизациялаш, фан дастурларида соҳа бўйича замонавий ишлаб чиқариш жараёнлари, юқори унумли ва ресурстежамкор илғор технологиялар **бўйича билимларии акс эттириш;**

хорижий илмий-тадқиқот ва олий таълим муассасаларида профессор-ўқитувчилар, илмий ва илмий-педагог кадрларнинг **малакасини ошириш ва стажировкаларини ташкил этиш**;

илмий-тадқиқот институтлари билан манфаатдор вазирлик, идора ва ташкилотлар ҳамкорлигида **фундаментал, амалий ва инновацион тадқиқотлар олиб бориш ҳамда уларнинг натижаларини ишлаб чиқаришга кенг жорий этиш**;

Университет ва унинг филиаллари ахборот-маслаҳат марказлари (**extension center)** орқали қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришидаги тизимли муаммоларни аниқлаш ҳамда уларни бартараф этиш бўйича **"ахборот-маслаҳат маркази – кафедра – қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқарувчиси"** тизимини жорий этиш;

профессор-ўқитувчилар, илмий-тадқиқотчилар, талабаларнинг **инновацион технологияларни яратиш ҳамда жорий этиш борасидаги ташаббускорлиги ва моддий манфаатдорлигини ошириш**;

ўқув машғулотлари, малакавий амалиётларни ўтишда талабаларни инновацион ва янгича фикрлашга йўналтирадиган янги ўқитиш технологиялари ҳамда интерфаол услубларни, шу жумладан **талабаларнинг мустақил изланишини таъминловчи механизмларни кенг жорий этиш**;

Шунингдек, Тошкент давлат аграр университети ва унинг филиаллари фаолиятини янада такомиллаштириш бўйича **"йўл харитаси"** мувофиқ;

Тошкент давлат аграр университети ва унинг филиалларидаги таълим йўналишлари, мутахассисликларига бириктирилаётган илмий-тадқиқот муассасалари.

маъмурий бўйсунишидан қатъий назар қишлоқ хўжалиги соҳаси ҳамда унинг тармоқлари бўйича изланишлар олиб бораётган, кадрлар тайёрловчи илмий-тадқиқот ва олий таълим муассасаларининг ўзаро ҳамкорлигини таъминлаш;

қишлоқ хўжалиги соҳаси мутахассисларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини оширишни ташкил этиш;

қишлоқ хўжалиги соҳасидаги талаб ва илғор хорижий тажрибалар асосида олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими муассасаларида Давлат таълим стандартлари, ўқув режа ва дастурларини тизимли равишда такомиллаштирилишини амалга ошириш.

Шунга мувофиқ Пиллачилик соҳасига оид Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 14-январь “Фермер хўжаликларининг ер участкаларидан янада самарали фойдаланиш ва қўшимча даромад олишни ташкил қилиш чора-тадбирлари тўгрисидаги” қарорига;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 20-мартдаги ПК-3616-сонли “Пиллачилик тармогини янада ривожлантириш бўйича қўшимча чора-тадбирлари тўғрисидаги” қарорига;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 31 июлдаги “Пиллачилик тармоғида чуқур қайта ишлашни ривожлантириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисидадаги” қарорига;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 17 январдаги “Пиллачилик тармоғида ипак қурти озуқа базасини ривожлантириш бўйимча қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” қарорига асосланган.

Юқоридаги келтирилган маълумотларга асосан хулоса қилиш мумкинки, давлатимизда яратилган янги ўқув режа, фан дастурлари ва малака талаблари асосида 5410900- Ипакчилик ва тутчилик бакалавриат

таълим йўналиши Давлат таълим стандартини жаҳон андозаларига мас равишда бўлиб, бошқа хорижий давлатларнинг таълим дастурларига ўхшаш томонлари ва ўзига хос хусусиятлари билан ажралиб туради

5410900- Ипакчилик ва тутчилик бакалавриат таълим йўналиши талабалари учун тузиладиган малака талаблари мукаммал тарзда пухта ва замонавий талаблар асосида Хитой, Ҳиндистон, Япония, Вьетнам, Жанубий Корея ва Италия давлатлари малака талаблари билан таққосланган ҳолда тузилди.

Изоҳ: Халқаро миқёсдаги бошқа таълим стандартлари жойлаштирилган веб сайтлар:

wwwgoogle.ru/ ntl://standart.msu.ru/s

Озарбайжон аграр университетиwww.sheki-ipek.com.az

Япония Нагоя университети проспекти

Ўқув ишлари бўйича
проректор, профессор **С.Я.Исламов**

5410900-Ипакчилик ва тутчилик **бакалавриат таълим йўналиши бўйича ўқув жараёни жадвали ва ўқув режанинг 2019 йилда тасдиқланган ўқув режаси билан қиёсий-солиштирма жадвали**

І.ЎҚУВ ЖАРАЁНИ ЖАДВАЛИ
2020 йил ўқув режаси бўйича

Бакалавриатда таълим жараёнининг умумий кўрсаткичлари

	Таълим жараёни	Ўзбекистон Республикаси (бакалавр)	Хитой (бакалавр)	Хиндистон (бакалавр)	Япония (бакалавр)
.	**Бошланиши**	Ўрта махсус, касб-хунар таълимдан кейин	Умумий ўрта таълимдан сўнг	Умумий ўрта таълимдан сўнг	Умумий ўрта таълимдан сўнг
.	**Давомийлиги**	4 йил	4 йил	4 йил	4 йил
.	**Таълим олувчилар сони**	60 ва ундан ортиқ	20 ва ундан ортиқ	100 ва ундан ортиқ	40 ва ундан ортиқ
.	**Ўтиш жойлари**	Тошкент давлат аграр университети, Самарқанд қишлоқ хўжалик институти, Андижон қишлоқ хўжалик институти, Ўзбекистон Қишлоқ Хўжалиги вазирлиги Пиллачиликни ривожлантириш бошқармаси, Ипакчилик станциялари уруғчилик корхоналари, пиллаларга дастлабки ишлов бериш ва йигириш корхоналари, Ипакчилик Илмий-Тадқиқот институти	Хитой **Пекин давлат аграр университети**	Мумбайдаги қишлоқ хўжалик университети, Бангалордаги қишлоқ хўжалик институти, Марказий пиллачилик бошқармаси, к/х муассасалари ва коллежлари Мойсор Университети	Япония Нагоя университети Токио давлат университети, Токио технологик университети, Ибараки пиллачилик илмий тадқиқот институти , Киото давлат технолдоггия университети.
.	**Таълим берувчилар**	Тошкент давлат аграр университети, , Андижон қишлоқ хўжалик институти, Ўзбекистон Қишлоқ Хўжалиги вазирлиги Пиллачиликни ривожлантириш бошқармаси, Пиллачилик ва уруғчилик	Хитой **Пекин давлат аграр университети** Ипакчилик илмий текшириш институти.	Мумбайдаги қишлоқ хўжалик университети, Бангалордаги қишлоқ хўжалик институти, Марказий пиллачилик бошқармаси, к/х муассасалари ва коллежлари Мойсор	Япония Нагоя университети Токио давлат университети, Токио технологик университети, Ибараки пиллачилик илмий

		станциялари ,пиллаларни дастлабки ишлов бериш ва йигириш корхоналари, Ипакчилик илмий-тадқиқот институти		Университети	тадқиқот институти , Киото давлат технолдогик университети.
.	**Таълим жараёнини кузатиш ва назорат қилиш**	Қуйидаги тартибда амалга оширилади: Деканат, кафедра мудирлари, (бевосита таълим берувчи ўқитувчилар)	Қуйидаги тартибда амалга оширилади: Кафедра мудирлари, (бевосита таълим берувчи ўқитувчилар)	Қуйидаги тартибда амалга оширилади: Кафедра мудирлари, (бевосита таълим берувчи ўқитувчилар)	Қуйидаги тартибда амалга оширилади: Кафедра мудирлари, (бевосита таълим берувчи ўқитувчилар)

AUSTRALIA CURTIN

Food Science and Technology

Bachelor of Science (Food Science and Technology) - BSc(Curtin) - 155699
Health Sciences

The food industry is one of the largest industries in the world and needs highly trained professionals to ensure the sustainable supply, quality and safety of food. The food you buy to eat and drink each day is the result of extensive research into the properties and characteristics of a variety of foods and food ingredients, and it enables commercially viable food production.

Food scientists determine the quality and properties of foods, including the nutritive and health value, flavour, palatability, colour, texture and storage life using sensory, chemical and microbiological techniques.

What the course involves:

The Bachelor of Science (Food Science and Technology) is designed to help you start a career as a food technologist or a food processing technician. The course combines lectures, tutorials, laboratory classes, industry site visits and research projects to help you gain considerable knowledge and hands-on experience in the field of food science.

Your first year is interprofessional and undertaken in collaboration with other health sciences students. It incorporates fundamental science units including:

- food and nutrition
- chemistry
- human biology.

Physics, biochemistry theory and practice are covered in your second and third years to give you an understanding of the use of nutrients in the body.

You will study core areas of food science, including:

Curtin University of Australia

Dryland Agricultural Systems Major (Master of Science)

Credits needed to graduate: 400

CORE UNITS	HRS/WK	CREDIT
Advanced Cropping Systems and Precision Agriculture 300	5.0	25.0
Advanced Livestock Production Systems 300	5.0	25.0
Agricultural Extension and Development 302	3.0	25.0
Animal Science 503	5.0	25.0
Broadacre Crop and Pasture Science 500	5.0	25.0
Climate Change and Adaptation 500	2.0	25.0
Environment and Agriculture Research Project 500	8.0	25.0
Environment and Agriculture Research Project 510	6.0	25.0
Environment and Agriculture Research Project 520	12.0	50.0
Gene to Phenotype 200	5.0	25.0
Integrated Pest Management 302	4.0	25.0
Quantitative Biology 501	5.0	25.0
Science Research Methodologies 551	3.0	25.0
Soil Science 200	5.0	25.0
Sustainable Agricultural Systems and Food Security 301	4.5	25.0